

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Aliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 075 (5547) 19 aprel 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Vətənə, xalqa və dövlətə sədaqət andı!

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin andiçmə mərasimi keçirilib

→ 10

"Kaspİ" Təhsil Şirkəti
ve "Gənc İstedadlılar"
liseyi Şagirdlərinin
rəsmi əsərlərindən ibarət
sərgi açılıb

→ 10

Mətbuat Şurası
İdara Heyətinin
yeni tərkibdə ilk
iclası keçirilib

→ 14

Söyüş qrupu
təbiyəsizlik və əqli
çatışmazlıqlarını
nümayiş etdirir

19 aprel 2018-ci il

Vətənə, xalqa və dövlətə sədaqət andı!

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin andığın mərasimi keçirilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin aprelin 18-də Milli Məclisdə andığın mərasimi keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, andığın mərasimində Azərbaycanın dövlət rəsmiləri, hökumətin üzvləri, Milli Məclisin deputatları və Prezidentin ailə üzvləri iştirak ediblər. Prezident İlham Əliyevi müşayiət edən fəxri kortej Azərbaycan Respublikası Prezidentinin andığın mərasimini keçirildiyi Milli Məclisə yola düşdü. Mərasim iştirakçıları Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevi hərərlə qarşılıqlı. Ümumxalq səsverməsi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş İlham Heydər oğlu Əliyevin andığın mərasimi açıq elan olundu.

Silahlı Qüvvələrin əsgərləri Azərbaycan Respublikasının dövlət bayrağını və Azərbaycan Prezidentinin şəhərini (bayrağını) təntənəli marşın sədaları altında səhnəyə gətirdilər.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin sədri Fərhad Abdullayev və Konstitusiya Məhkəməsinin hakimləri səhnəyə dəvət olundular. Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin sədri Fərhad Abdullayev çıxış edib:

- Hörməti xanımlar və cənablar.

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsi 2018-ci il 17 aprel tarixli qərarı ilə Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinə dair Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəticələrini təsdiq edərək, cənab İlham Heydər oğlu Əliyevi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti elan etmişdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş cənab İlham Heydər oğlu Əliyev Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 103-cü maddəsinə uyğun olaraq, Konstitusiya Məhkəməsi hakimlərinin iştirakı ilə andığın mərasimi keçirilib.

vət olunur.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev əlini Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının üzərində qoyaraq and içdi:

- Azərbaycan Respublikası Prezidentini səlahiyyətlərini həyata keçirərkən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına

əməl edəcəyimə, dövlətin müstəqilliyini və ərazi bütövlüyünü qoruyacağımı, xalqa ləyaqətlə xidmət edəcəyimə and içirəm!

Azərbaycan Respublikasının dövlət himni səsləndi. Sonra Prezident müqəddəs Qurani-Şerifə əl basaraq and içdi: - Əlimi Qurani-Şerifə basaraq and içirəm: Azərbaycan

xalqının əsrər boyu yaratdığı milli mənəvi dəyərlərə və ənənələrə sadıq qalacağam, onları daim uca tutacağam.

Prezident İlham Əliyev təzim edərək, Azərbaycanın dövlət bayrağını öpdü.

"Mən fəxr edirəm ki, xalq mənə inandı, məni dəstəklədi və mən də öz növbəmdə sözlərimə əməl etdim"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev andığın mərasimində nitq söylədi. Prezident İlham Əliyev nitqində diqqətə çatdırıb ki, Prezident seçkiləri Azərbaycan xalqının iradəsini eks etdirib. Azərbaycan xalqı görülen işlər yüksək qiymət verib:

"Hörməti xanımlar və cənablar.

İlk növbədə, bir daha mənə bu seçkilərdə göstərilən yüksək etimadə görə doğma Azərbaycan xalqına dərin təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Mən həmişə Azərbaycan xalqının destəyini hiss etmişəm və hiss edirəm. Bu dəstək mənə güc verir. Mən bu dəstəyə arxalanıram və xalqı bir daha əmin etmək istəyirəm ki, bundan sonra da xalqa və Vətənə ləyaqətlə xidmət edəcəyəm.

Prezident seçkiləri Azərbaycan xalqının iradəsini eks etdirib. Azərbaycan xalqı görülen işlər yüksək qiymət vermişdir, görülən işlər səs vermişdir. İnkışafa, tərəqqiyə, təhlükəsizliyə, gələcək inkişafımıza səs vermişdir. Seçkilər ədalətli və şəffaf şəkildə keçirilmişdir. Seçkilərdən əvvəl yerli və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən keçirilmiş rəy sorğuları, seçkilər günü yene də beynəlxalq

ve yerli təşkilatlar tərəfindən keçirilmiş "exit-poll"lar seçkilərin rəsmi nəticələri ilə üst-üstə düşür. Bu, bir daha onu göstərir ki, seçkilər xalqımızın iradəsini, onun fikirlərini eks etdirir.

Ardı Səh. 3

Vətənə, xalqa və dövlətə sədaqət andı!

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin andığın mərasimi keçirilib

Əvvəli-Səh-2

Mən 2003-cü ildə, prezident seçkileri ərefəsində xalqa müraciət edərək demişdim ki, əgər mənə xalq etimad göstərərsə, mən ulu öndər Heydər Əliyev siyasetinə sadıq qalacağam, bu siyaseti davam etdirəcəyəm. Mən fəxr edirəm ki, xalq mənə inandı, məni dəstəklədi və mən de öz növbəmdə sözlerime eməl etdim. Son 15 il ərzində Azərbaycanda hərtərəfli inkişaf təmin edilmişdir. Bunu əsas şərti ondan ibarətdir ki, biz Ulu Önderin yolu ilə gedirik. Onun qoyduğu yol yegane düzgün yoldur və Azərbaycanın müstəqillik tarixi bunun əyani sübutudur. Son 15 il ərzində bu yolla gedərək biz böyük uğurlara imza atdıq, Azərbaycan xalqı təhlükəsizlik, sabitlik şəraitində yaşamışdır. Bu 15 il ərzində dünyanın müxtəlif bölgelərində, bizim bölgəmizdə, Avropana da çox təhlükəli proseslər baş verirdi: qanlı toqquşmalar, müharebələr, vətəndaş müharebələri, dövlət çevrilishi. Yəni, təhlükəsizlik baxımından son 15 il çox gərgin keçmişdir. Azərbaycanda isə xalqımız təhlükəsizlik şəraitində yaşamışdır. Biz daxili risklərin hamisini aradan qaldırıq, xarici risklərdən isə özümüzü qoruya bilmək, bu gün də qoruyuruq, əminəm ki, bundan sonra da qoruyacaq.

Azərbaycan xalqı bu 15 il ərzində sabitlik şəraitində yaşamışdır. Bu da inkişafımız üçün əsas şərtidir. Biz görürük ki, sabitlik pozulanda inkişafdan söhbət gedə bilməz. Sabitlik pozulanda xarici müdaxilə baş verir, ölkələr idarəolunmaz vəziyyətə düşür, qardaş qanı töküür və ölkələrin gələcəyi böyük nüsuallı altına düşür. Azərbaycanda sabitliyin təminatçısı Azərbaycan xalqıdır və bizim siyasetimizdir. Ona görə xalq-iqtidar birliyi bizim

uğurlarımızın əsas şərtidir. Azərbaycan bu gün dünya miqyasında sabitlik məkanı, sabitlik adası kimi tanınır və bu, bizim böyük naiyyətimizdir.

Bu 15 il ərzində Azərbaycanda demokratik inkişaf çox sürətə getmişdir, Azərbaycanda bütün azadlıqlar təmin edilmişdir. Həsab edirəm ki, bu 15 il demokratik inkişafla bağlı bizim siyasetimiz çox düzgün siyasetdir və bizim milli maraqlarımızı təmin edir. Biz bunu kiminse xoşuna gəlmək üçün yox, ona görə edirik ki,

Azərbaycanda siyasi islahatlar daha da dərinleşsin, Azərbaycan xalqı həmişə öz taleyinin sahibi olsun, neçə ki, bu gün Azərbaycan xalqı öz taleyinin sahibidir və seckilər, onun nəticələri bunu bir daha təsdiqleyir.

Deyə bilərem ki, son 15 il ərzində Azərbaycanda siyasi mübarizə mədəniyyəti istiqamətində də müsbət meyllər müşahidə olunur və prezident seckiləri kampanyası bunu bir daha gösterir. Nəmizədlərin çıxışlarında kifayət qədər keskin təqnid fikirlər səslənmişdir, mən bunu alqışlayıram, müsbət hal kimi qiymətləndirirəm. Bu, siyasi mübarizənin düzgün istiqamətdə inkişaf etməsindən xəber verir. Qeyd etməliyəm ki, prezident seckiləri kampanyası zamanı nəmizədlər tərəfindən qaldırılmış məsələlərə diqqətlə baxılacaq və dəyərli təkliflər nəzərə alınacaqdır. Bir sözü, bu 15 il ərzində biz çalışmışıq ki, Azərbaycanda siyasi mübarizə sivil qaydada təmin olunsun və buna böyük dərəcədə nail ola bilmişik. Fürsetdən istifadə edərək, seckilərdə iştirak etmiş bütün nəmizədlərə öz təşəkkürümüz bildirirəm, onlara gələcək fəaliyyətlərinde uğurlar diləyirəm."

Ardı Səh. 4

19 aprel 2018-ci il

Vətənə, xalqa və dövlətə sədaqət andı!

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin andicmə mərasimi keçirilib

Əvvəli-Səh-3

"Anti-milli qruplaşmanın yerini Azərbaycan xalqı cəxdan müəyyən edib, bu da tarixin zibilxanasıdır"

Dövlət başçısı qeyd edib ki, antimilli qruplaşmalar onlar tam marginallışdır. Bu seçkiler bir daha göstərdi ki, onların Azərbaycanın siyasi səhnesində yeri yoxdur:

"Onların yerini Azərbaycan xalqı cəxdan müəyyən edib, bu da tarixin zibilxanasıdır. Xarici qrant, iane hesabına fəaliyyət göstərən, öz dövlətinə qarşı çıxış edən, bir çox hallarda milli satqınlıq nümayiş etdirən ünsürlərə Azərbaycan xalqı bir daha öz yərini göstərdi. Seçkilərdən əvvəl və seçimlərdən sonra onların təşkil etdikləri yığıncaqlar bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan xalqı heç vaxt imkan verməz ki, xaricdən idarə olunan qruplaşma Azərbaycanda hansısa mövqeyə sahib olsun. Biz bundan sonra da demokratik inkişafla bağlı səylərimizi artıracaq, gələcək fəaliyyətimizdə də bu istiqamətə öncəliyi yer tutacaqdır."

"Azərbaycanda dinlərarası, millətlərarası münasibətlər nümunəvi xarakter daşıyır"

Prezident qeyd edib ki, Azərbaycan bu 15 il ərzində uğurla inkişaf edib. Azərbaycan xalqı birləş, həmreylik nümayiş etdirib: "Bizim gələcək fəaliyyətimiz üçün milli

rası, millətlərarası münasibətlər nümunəvi xarakter daşıyır. Azərbaycanda bütün xalqların, dinlərin nümayəndəleri bir ailə kimi mehribənlilik şəraitində yaşayır və bundan sonra da yaşayacaqdır. Bizim siyasetimiz və cəmiyyətin istekləri bu istiqamətdə atılacaq addımları da şərtləndirəcək.

Azərbaycan ölkə daxilində dinlərarası, millətlərarası münasibətlərin tənzimləməsində çox böyük uğurlara nail olub və biz son 15 il ərzində bunu dünyaya nümayiş etdirmişik. Təkcə ona görə yox ki, özümüzü göstərək, ona görə ki, dünyada da müsbət meyillər üstünlük təşkil etsin. Əfsuslus olsun ki, son 15 il ərzində dünyada bu istiqamətdə çox təhlükəli proseslər cərəyan edib. İslamofobiya, ksenofobiya, ayrı-seçkililik artıq bəzi ölkələrdə dövlət siyasetinə çevrilir, başqa milletlərin, dinlərin nümayəndələrinə mənfi münasibət göstərilir. Ona görə biz çalışmışıq və bundan sonra da çalışacağıq ki, öz nümunəmizi göstərərək sübut edək ki, multikulturalizm yaşayır və yaşamalıdır. Eyni zamanda, biz öz milli mənəvi dəyərlərimizə sadıq, buna bağlılıq və təsadüfi deyil ki, 2016-cı və 2017-ci illər Azərbaycanda "Multikulturalizm" və "İslam Həmrəyliyi" illəri elan olunmuşdur.

Azərbaycan son 15 il ərzində beynəlxalq aləmdə böyük uğurlara imza atdı. Buzim dünyadakı mövqelərimiz möhkəmlənilir, Azərbaycan çox müsbət beynəlxalq reputasiyaya malik olan bir ölkədir. Bize qarşı dünya birliliyi tərəfindən böyük rəğbət, dəstək var, biz bunu hiss edirik və əldə

ideologiyamız əsas rol oynayır. Azərbaycançılıq məfkurəsi Azərbaycanda tam bərqərar olub, Azərbaycan xalqı vahid milli ideya ətrafında birləşib və ölkəmiz çox uğurla inkişaf edir. Azərbaycanda dinlə-

edilmiş nəticələr, qəbul edilmiş qərarlar bunu bir daha təsdiqləyir. Əlbette ki, bunun en bariz nümunəsi bizim 155 ölkənin dəstəyi ilə BMT Tehlükəsizlik Şurasına seçilməyimiz olubdur. Bu, gənc müstəqil

dövlət üçün çox böyük nailiyyətdir və bu, onu göstərir ki, dünya birliyinin mütləq ek-səriyyəti bizi dəstəkləyir. Biz son 15 il ərzində qonşu dövlətlərlə daha da sıx münasibətlər qura bildik. Deyə bilərəm ki, ikite-rəflə münasibətlərimiz indi en yüksək se-

viyyədədir, qonşu dövlətlərlə bizim heç bir problemimiz yoxdur, bütün məsələlər konstruktiv şəkildə öz həllini tapır və ikite-rəflə eməkdaşlıq çoxtərəflə eməkdaşlıqla şərait yaradır.

Vətənə, xalqa və dövlətə sədaqət and!

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin andıçmə mərasimi keçirilib

Əvvəli-Səh-4

Çoxtərəfli əməkdaşlıq da Azərbaycanın təşəbbüsü ilə baş verir. Bizim təşəbbüsümüzle dörd qonşu ölkə ilə dörd çoxtərəfli əməkdaşlıq formatı yaradılıbdır və bu, işlek formatlardır. Biz bu üçtərəfli və dördtərəfli görüşlərdə çox önemli məsələləri müzakirə edirik, həll edirik. Məsələlərin həlli bütün qonşu ölkələr, o cümlədən Azərbaycan üçün böyük fayda verir, eyni zamanda, qonşularla isti münasibətlərimiz regional sabitliyə, təhlükəsizliyə də öz müsbət təsirini göstərir.

Biz son 15 il ərzində beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində çox fəal iştirak etmişik, bundan sonra da fəal iştirak edəcəyik. Beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyir, xüsusilə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı bizim ədələtlili mövqeyimizi dəstəkləyir. Təkcə onu demek kifayətdir ki, son 15 il ərzində bir çox en mötəbər beynəlxalq təşkilatlar münaqişə ilə bağlı bizim təklifimizi qəbul edərək çox önəmlili qətnamələr qəbul etmişlər. Orada göstərilir ki, münaqişə ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır. BMT-nin Baş Assambleyası, Qoşulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Avropa Şurası Parliament Assambleyası, Avropa Parlamenti, İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı, GUAM və digər təşkilatlar münaqişə ilə bağlı bizim mövqeyimizi dəstəkləyən qətnamələr qəbul etmişdir. Ondan əvvəlki dövrə isə BMT Təhlükəsizlik Şurası və ATƏT qətnamələr qəbul etmişdir ki, bu, münaqişənin həlli üçün hüquqi baza yaradır.”

“Nail ola bilmışık ki, Ermənistan bu gün bütün regional layihələrdən tacrid edilmiş vəziyyətdədir”

Dövlət başçısı qeyd edib ki, ölkəmiz Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişesinin həlli işində beynəlxalq təşkilatların dəstəyini tam qazana bilib, Ermənistanın işgalçi siyaseti ifşa edilib:

"Nail ola bilmışık ki, Ermənistan bu gün bütün regional layihələrdən təcrid edilmiş vəziyyətdədir. BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri münaqişənin həlli üçün əsas bazadır, hüquqi bazadır. Dünyaya bir daha sübut edə bilmışık ki, biz haqlıyız. Baxmayaraq ki, bizə qarşı kampaniyalar aparılır, erməni lobbi təşkilatları bize qarşı kampaniyalar aparır. Ancaq bu kampaniyalar beynəlxalq təşkilatların qərarlarına təsir edə bilmədi. Biz siyasi və diplomatik uğurlar qazana bildik. Qondarma "Dağılıq Qarabağ"ı heç kim tanımir və əminəm ki, tanımayacaq. Orada keçirilən qondarma "referendum"u bizim qonşu ölkələrimiz və beynəlxalq təşkilatlar pislədilər.

Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın tarixi torpağıdır. Hüquqi baza var. Biz 15 il ərzində bu bazanı möhkəmləndirdik. Biz son 15 il ərzində münəaqışə ilə bağlı həqiqətləri dünya birliyinə çatdırıb bilmişik, kitablar yazıldı, xəritələr, qədim xəritələr ortaya qoyuldu, təqdimatlar, sərgilər keçirildi. Ondan çox ölkə Xocalı qətlamını soyqırımı kimi tanıdı. Bizim diplomatik və siyasi uğurlarımız öz nəticəsini verməkdədir.

Bu gün Ermənistan dalan ölkəyə çevrilib. Biz gizlətmirik ki, səylərimiz nəticəsində Ermənistən bütün regional layihələrdən təcrid etmişik və bu siyaset öz nəticələrini verməkdədir. Biz bundan sonra da bu siyaseti davam etdirəcəyik və əminəm ki, istədiyimizə nail olacaqıq. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqışəsi yalnız və yalnız ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır. Bunun başqa yolu yoxdur. Azə-

baycan heç vaxt imkan verməz ki, bizim əra-zimizdə ikinci qondarma erməni dövləti yaradılsın.

Onu da biz dünya birliyinə, ictimaiyyətinə çatdırırıq ki, nəinki Dağlıq Qarabağ, indiki Ermenistan bizim tarixi torpaqlarımızdır. Tekcə sözə yox, biz sübutlarla dünya birliyinə bunu çatdırırıq. Elmi əsərlər yazılsın, arxivlər qaldırılsın, tarixi kitablar yazılsın. Bunu sübut edən kifayət qədər tarixi sənəd var. XIX əsrin əvvələrində İrəvan xanlığının əhalisinin 80 faizini azərbaycanlılar təşkil edirdi. Biz bir neçə deportasiyaya məruz qalmışq. Bütün bunları biz çatdırmalıyıq, çatdırırıq və bu, öz səməresini verməkdədir.

Bizim Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq
Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı principial möv-
qeyimiz Azərbaycan xalqı tərəfindən dəstək-
lənir. Biz bu siyasetdən dönəmeyeceyik, bun-
dan sonrakı illərdə də işğalçını bütün işlərdən,
regional işlərdən təcrid edəcəyik, onları ifşa
edəcəyik. Gələcək illərdə isə bizim gücümüz
daha da artacaq. Çünkü bu gün reallaşan bö-
yük təşəbbüsler, layihələr bizim gücümüzü
daha da artıracaqdır.”

**“Yoxsulluğa qarşı
mübarizədə Azərbaycan
böyük uğurlara imza atıb”**

Dövlət başçısı diqqətə çatdırıb ki, Cocuq Mərcanlı qəsəbəsi bizim dirçəliş rəmzimizə çevrilib. Cocuq Mərcanlıya qayıdan həyat hər bir Azərbaycan vətəndaşını ürəkdən sevindirir, onu qürurlandırır:

"Ermənilər, vandallar, Ermənistən rəhbərliyi bizim tarixi abidələrimizə də soyqırımı töredib, məscidlərimizi dağdırıb. Amma onlar başa düşmürələr ki, biz dağılmış məscidləri qəlbimizdə yaşadarıq. Biz dağılmış məscidləri qəlbimizdə ucaltmışıq. Torpaqlar işğaldan azad olunanandan sonra vandallar tərəfindən dağılmış Şuşa məscidinin bənzərini biz Co-cuq Mərcanlıya gətirdik, orada tikdik. Bu gün bu torpaqlarda bizim insanlarımız ibadət edə bilirlər. Bu, bir daha onu göstərir ki, biz heç vaxt işğalla barışmayacağıq.

280-290 min köçkün soydaşımız yeni evlərlə, mənzillərlə təmin edilibdir. Biz bundan sonra da onlara dəstək göstərəcəyik. Köckünlərin məisət problemləri, onların məşğulluğu daimi diqqət mərkəzindədir. Gələcəkdə də bu isti-

caqdır. Bu istiqamətdə inzibati tədbirlər, cəza tədbirləri görüləcək və ən böyük səmərə vərən sistem xarakterli tədbirlər, institusional islahatlar həyata keçiriləcəkdir. "ASAN xidmet" onların arasında xüsusi yer tutur. Azərbaycan vətəndaşları görürər ki, biz tədricən bu qurumun funksiyalarını genişləndiririk."

“Xalq-ıqtidar birligi var. Ona görə mən əminəm ki, bütün Azərbaycan xalqı və biz hamımız gələcəyə çox böyük nikəbinliklə baxırıq”

Dövlət başçısı qeyd edib ki, ölkəmiz digər sahələrdə də böyük uğurlar qazanıb. 2004-cü ildə Azərbaycana xaricdən bir milyon qonaq gəlmişdir, bu il gələcək qonaqların sayı üç milyona çatacaq. Dövlət başçısı bildirib ki, biz ölkəmizi dünyada tanıtdırıb bilmişik:

"Beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsi, Avro-
pa Oyunları, İslam Həmrəyliyi Oyunları, Formula 1 yarışları, siyasi, humanitar tədbirlər Azərbaycanı dünyaya təqdim etdi. Bununla paralel olaraq, xalqımızın qonaqpərvərliyi, gö-
zəl iqlim, təhlükəsizlik, gözəl infrastruktur, şə-
rait, tarixi abidələrimiz Azərbaycanı sürətlə
inkışaf edən böyük turizm mərkəzinə çevirir.
Əlbəttə, bu, ölkəmizə valyuta getirir, bu, ölkə-
mizi daha da gücləndirir və bu sahədə minlər-
le iş yeri yaradılır və yaradılacaqdır.

Biz böyük idman ugurları ile fəxr edə bilərik. Bizim idmançılarımız son 15 il ərzində Olimpiya Oyunlarında, dünya, Avropa çempionatlarında böyük qələbələr qazanmışlar. Avropa Oyunlarında biz ikinci yere layiq göründük, İslam Həmrəyliyi Oyunlarında isə bütün müsəlman ölkələri arasında birinci yere nail olduq. Biz Rio Olimpiya Oyunlarında medalların sayına görə 14-cü yerdəyik. Tarixi qələbələdir. Hara baxsaq, hansı sahəyə baxsaq, biz inkişaf, nəticə və uğur görürük. Nəyə görə? Çünkü bizim siyasetimiz xalq tərəfindən dəstəklənir. Bir daha qayidəram çıxışımın əvvəlinə, xalq-iqtidar birlüyü bütün bu ugurları mümkün edir. Biz regional inkişafla çox ciddi məşğul olmuşuq. Üç regional inkişaf programı qəbul edilibdir. Üçüncüsü bu il başa çatır. Regionların siması dəyişilib, şəhərlər abadlaşdır, gözəlləşib. Bakı dönyanın ən güzel şəhərlərindən birine çevrilibdir. Bakı şəhəri bizim qurur mənbəyimizdir.

Yəni, son 15 il ərzində kifayət qədər uğurlar, nailiyyətlər var. Ancaq biz əldə edilmiş nailiyyətlərlə kifayətlənməmeliyik. Biz gələcəyə baxmalyıq ve baxırıq. Növbəti illərdə görülecek işlər haqqında bizim çox aydın təsəvvürümüz, planlarımız, proqramlarımız var. Biz qeyd etdiyim sahələr üzrə səylərimizi davam etdirəcəyik, Azərbaycanı daha da qüdrətli ölkəyə çevirəcəyik. Hər bir sahə üzrə bizim konkret proqramlarımız, planlarımız var. Həm beynəlxalq məsələlərlə, həm bölgələrimizin möhkəmləndirilməsi, siyasi-iqtisadi islahatların dərinləşməsi, sosial siyaset, ordu quruculuğu ilə bağlı bizim konkret proqramlarımız var. Güclü siyasi iradə, böyük maliyyə resurslarımız var. Biz bu maliyyə resursslarnı öz əlimizlə yaratmışıq və biz indi öz hesabımıza yaşayırıq. Xalq-iqtidár birliyi var. Ona görə men əminəm ki, bütün Azərbaycan xalqı və biz hamımız gələcəyə çox böyük nikbinlikle baxırıq. Hamımızın amali ondan ibarətdir ki, ölkəmiz daha da güclənsin, daha da qüdrətli dövlətə çevrilsin, Azərbaycan vətəndaşları daha da yaxşı yaşasınlar. Eşq olsun Azərbaycan xalqına!

Yaşasın Azərbaycan!
X X X

Bununla da andığımə mərasimi başa çatıb.

19 aprel 2018-ci il

Ümummilli lider Heydər Əliyevin məzarını ziyarət

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 18-də andiçmə mərasimindən sonra ailə üzvləri ilə birlikdə Fəxri xiyabana gəlib müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edərək xatirəsinə ehtiramla yad edib.

AZERTAC xəber verir ki, dövlətimizin başçısı Ulu Öndərin məzəri öününe əklil qoydu, onun ruhu qarşısında baş əydidi.

Sonra Prezident İlham Əliyev və ailə üzvləri görkəmli oftalmoloq-alim, akade-

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyevin ünvanına təbrik lər gəlməkdə davam edir. Qəter Dövləti Əminin müavini Abdulləh bin Həməd Al Tanidən Prezident İlham Əliyevə təbrik məktubu gəlib. Təbrikde deyilir: "Zati-aliləri. Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətələ Size ən səmimi təbriklərimi və salamlarımı çatdırmaqdan böyük məmənluq hissi duyuram.

Zati-aliləri, Sizə möhkəm cansağlığı və uğurlarınızın davamlı olmasını, qardaş Azərbaycan xalqına isə daha süretli inkişaf arzulayıram".

XXX

Türkiyə Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri Ergün Atalaydan Prezident İlham Əliyevə təbrik məktubu gəlib: "Hörmətli cənab Prezident. Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətələ Sizi təbrik edirəm. Seçkilərdə qazandığınız inamlı qələbə ölkənin sosial və iqtisadi cəhətdən inkişafına və güclənməsinə yönəlmış siyasi kursunuzun qardaş Azərbaycan

xalqı tərəfindən dəstekləndiyinin sübutudur.

Sizi Türkiye Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası adından və şəxsən öz adımdan türk xalqları arasında birləyi gücləndirmək və türk-dilli ölkələr arasındaki mövcud qardaşlıq münasibətlərini daha da inkişaf etdirmək üçün səyərlərini təqdirəlayiq hesab edirəm. Qardaş Azərbaycan xalqının rifahının daha da yaxşılaşması üçün həyata keçirdiyiniz siyasi kursu davam etdirəcəyinə əminəm. Zati-aliləri, ali dövləti fəaliyyətinizdə Sizi bir daha təbrik edir, Sizə və bütün azərbaycanlı qardaşlarımı hərəm və salamlarımı çatdırıram".

XXX

İsveçrə Konfederasiyasının Prezidenti Alain Bersetdən: "Zati-aliləri. Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətələ Sizə ən səmimi təbriklərimi çatdırmaqdan məmənluq duyur və Sizinlə bu ilin yanvar ayında Davosdakı görüşümüzü məmənluq hissi ilə xatırlayıram".

İsveçrə Federal Şurası adından Sizə Azərbaycan dövlətinin və xalqının rifahi və davam-

Şəhidlərin xatirəsinə ehtiram

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 18-də ailə üzvləri ilə birlikdə xalqımızın müqəddəs and yeri olan Şəhidlər xiyabانını ziyarət edib. AZERTAC xəber verir ki, dövlətimizin başçısı Azərbaycanın azadlığı, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mü-

barizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının əziz xatirəsinə ehtiramla yad etdi, "Əbədi məşəl" abidəsinin öünüə əklil qoydu.

Prezident İlham Əliyev və ailə üzvləri paytaxt Bakının menzəresini seyr etdilər. Sonra xatire şəkli çəkdirildi.

dən: "Zati-aliləri. Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətələ Qəter Dövlətinin hökuməti adından və şəxsən öz adımdan Sizə səmimi salamlarımızı və təbriklərimizi çatdırmaqdan şərəf hissi duyuram. Zati-aliləri, Sizə yeni-yeni uğurlar və əmin-amanlıq, qardaş Azərbaycan xalqına isə davamlı inkişaf arzulayıraq".

XXX

Əfqanistan İslam Respublikasının Prezidenti Məhəmməd Əşrəf Qanidən Prezident İlham Əliyevə təbrik məktubu gəlib: "Zati-aliləri. Yenidən qardaş Azərbaycan dövlətinin Prezidenti seçilməyiniz münasibətələ Sizə Əfqanistan xalqı adımdan ən xoş və ən səmimi təbriklərimi çatdırıram. Xalqınızın Sizi bu ali vəzifəyə yenidən layiq görməsi xidmətlərinizə verilən yüksək qiymət və gelecek planlarınızın inamin təzahürüdür. Zati-aliləri cənab Prezident, əminəm ki, qarşılıqlı hörmətə esaslanan münasibətlərimiz bütün sahələrdə mövcud imkanlar baxımından genişlənəcək və güclənəcəkdir. Bu böyük qəlebə münasibətələ Sizi bir daha təbrik edir, Sizə cansağlığı, qardaş Azərbaycan xalqına əmin-amanlıq və tərəqqi arzu edirəm".

XXX

Qəter Dövlətinin Baş naziri və daxili işlər naziri Abdullah bin Nasser bin Xəlifa Al Tan-

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Dövlət Bayraqı Meydanında olub

Aprelin 18-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və ailə üzvləri Dövlət Bayraqı Meydanında olublar. AZƏRTAC xəbər verir ki, fəxri qarovalı dəstəsinin rəisi Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə raport verdi.

Dövlətimizin başçısı əsgərləri salamlandı. Azərbaycan Respublikasının dövlət himni səsləndi. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanının şərəfinə yayım atəsi açıldı. Fəxri qarovalı dəstəsi herbi marşın sədaları altında dövlətimizin başçısının qarşısından keçdi. Sonda xatirə şəkli çəkdi.

Azərbaycan ilə Türkiyə arasında dostluq və qardaşlıq münasibətləri bütün sahələrdə uğurla inkişaf edir"

Prezident İlham Əliyev Türkiyənin gənclik və idman nazirini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 18-də Bilal Ərdoğanı və Türkiyə Respublikasının gənclik və idman naziri Osman Aşkin Bakı qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, nazir Osman Aşkin Bak və Bilal Ərdoğan Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın və Baş nazir Binəli Yıldırımanın salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırıdlar. Qonaqlar Prezident İlham Əliyevi prezident seckilərində inamlı qələbə qazanması münasibətlə bir daha təbrik etdilər və bu qələbenin Türkiyədə böyük qürur hissi ilə qarşılandığını bildirdilər. Dövlətimizin başçısı təbriklərə görə minnətdarlığını bildirdi.

Görüşdə Azərbaycan ilə Türkiyə arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin bütün sahələrdə uğurla inkişaf etdiyi vurğulandı, ölkələrimizin gənclər siyaseti və idman sahəsində əməkdaşlığının möhkəmləndirildiyi qeyd olundu, Bakıda keçirilən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər və İdman Nazirləri Konfransının 4-cü sessiyasının İslam ölkələri arasında əməkdaşlığın və həmreyliyin genişləndirilməsi işinə xidmət edəcəyi bildirildi.

Dövlətimizin başçısı Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın və Baş nazir Binəli Yıldırımanın salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Türkiyənin Prezidentinə və Baş nazirinə çatdırmağı xahiş etdi.

"Azərbaycan Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyi üçün çox mühüm tərəfdasdır"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 18-də Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyinin baş direktoru Yukio Amanonu qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısını prezident seckilərində qələbə qazanması münasibətlə təbrik edən Yukio Amano Prezident İlham Əliyev ilə inauqrasiya mərasimi günündə görüşməsinin əlamətdar hadisə olduğunu dedi. Azərbaycanın Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyi üçün çox mühüm tərəfdəş olduğunu qeyd edən Yukio Amano ölkəmizlə yüksək səviyyəli əmək-

daşlıq həyata keçirildiyini, bir sıra mühüm layihələr üzrə birgə iş aparıldığını vurğuladı.

Təbrike görə minnətdarlığını bildirən Prezident İlham Əliyev Yukio Amanonun ölkəmizə sefərinin önemini qeyd etdi. Dövlətimizin başçısı Azərbaycan ilə Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyi arasında yaxşı tərəfdəşlik əlaqələrinin mövcud olmasına və bir sıra birgə layihələr üzrində işlərin aparılmasından məmənunluğunu ifadə etdi. Prezident İlham Əliyev ölkəmizlə Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyi arasında əməkdaşlığın gələcəkdə də inkişaf edəcəyinə ümidi var olduğunu bildirdi.

Azərbaycan hər zaman qardaş müsəlman ölkələrinin dəstəyini hiss edir"

Prezident İlham Əliyev İƏT Gənclər və idman Nazirləri Konfransının 4-cü sessiyasında iştirak edən gənclər və idman nazirləri ilə görüşüb

Aprelin 18-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Bakıda keçirilən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT) Gənclər və idman Nazirləri Konfransının dördüncü sessiyasında iştirak edən gənclər və idman nazirləri ilə görüşüb. AZERTAC xəber verir ki, dövlətimizin başçısı göründə çıxış edərək bildirib ki, Azərbaycan hər zaman qardaş müsəlman ölkələrinin dəstəyini hiss edir və öz növbəsində, bütün beynəlxalq təşkilatlarda qardaşlarını dəstekləyir:

"Biz BMT-də, sözsüz ki, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatında, iqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı kimi başqa müxtəlif regional təşkilatlarda feal əməkdaşlıq edirik. Azərbaycan qardaş ölkələrlə həmreyliyin və tərəfdarılığın gücləndirilməsi siyasetini

edirik. İkinci, Sizin də düzgün buruduğunuz kimi, gənclər müsəlman dünyasında əhalimizin böyük seqmentini təşkil edir və biz teəssüf hissi doğuran hadisələrə, ekstremitizmə və terrorizmə göstərdiyimiz münasibətlə bağlı onlara ümid verməliyik. Beləliklə, men istəyirəm ki, biz, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər və idman Nazirləri Konfransı ister idman, isterse də digər fəaliyyətlər vasitəsilə yalnız gənc nəslimizin çox yaxşı mənada iştirakını nəzərdə tutan programın tərtib olunmasını təmin etsin. Men həmişə deyirəm ki, gənclərimiz müəyyən yaxşı keyfiyyətlərə malik gənclərdir, eks halda, onlar pis işlər görərlər. Ən yaxşı hal müsəlman ölkələrində sərf gənclər və cəmiyyət üçün nəzərdə tutulmuş mənali program və siyasetlərin tərtib edilməsidir."

davam etdirəcək. Biz hər zaman bir-birimizi dəstekləməli, bir-birimizin yanına olmaliyiq. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Ermənistandan Azərbaycan arasında torpaqlarımızın 20 faizinin qonşu Ermənistandan tərəfindən işğalı ilə nəticələnmiş münaqişənin həlli ilə bağlı bir neçə qətnamə qəbul edib. Bu münaqişə nəticəsində bir milyondan çox azərbaycanlı öz torpaqlarında qəçqin və məcburi köçküne əvəz olub. Biz etnik təmizləməyə məruz qalmışq. Ermənistandan Xocalıda azərbaycanlıları qarşı soyqırımı törədib. Hazırda bu soyqırımı dünyanın 10-dan çox ölkəsi tərəfindən tanınır. Biz münaqişənin BMT Təhlükəsizlik Şurasının və digər beynəlxalq təşkilatların qətnamələri əsasında, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həlli ilə bağlı İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının üzvləri olan qardaşlarımızın Azərbaycana göstərdikləri davamlı dəstəyə görə çox minnətdarlıq. Ermənistandan rehbərliyi işğal olunmuş torpaqlarda hər şeyi dağıdıb. ATƏT iki dəfə işğal olunmuş ərazilərə faktarəşdirci missiyalar göndərib. Onları hesabatı bizim tarixi və dini abidələrimizə qarşı vandalizm aktı tö-

rədildiyini göstərir. Məscidlərimiz Ermənistandır tərəfindən dağıdılib. Məzarlarımız, tarixi abidələrimizin hamısı dağıdılib. Hər şey dağılib. Xalqımız, həmçinin mədəni soyqırımı məruz qalıb. Lakin hər zaman dediyim kimi, onlar bizim yaddaşımızı, inamımızı məhv edə bilməzlər. İşğal olunmuş torpaqların bir hissəsi iki il bundan əvvəl azad ediləndən sonra Azərbaycan həmin ərazini yenidən qurmağı qərara aldı və həzirdə orada insanlar yaşayır. Biz orada 150 evdən ibarət qəsəbə tikdik, məktəb, tibb mərkəzi və məscid inşa etdik. Bu məscid ermənilərin qədim Şuşa şəhərində dağıtdığı məscidin eynisidir. Bunu etməklə biz bir daha barbarlara göstəririk ki, onlar bizim taleyimizi məhv edə bilməzlər. Biz işğal olunmuş bütün ərazilərə qayıdaqıq və oraları yenidən quracaqıq. Biz o ərazilərə həyatı qaytaracaqıq. Men Azərbaycana hər zaman göstərdikləri davamlı dəstəyə görə çox minnətdarlıq. Ermənistandan rehbərliyi işğal olunmuş torpaqlarda hər şeyi dağıdıb. ATƏT iki dəfə işğal olunmuş ərazilərə faktarəşdirci missiyalar göndərib. Onları hesabatı bizim tarixi və dini abidələrimizə qarşı vandalizm aktı tö-

lam Həmreyliyi İli" elan olunub. Biz Azərbaycanda və xaricdə çox sayıda tədbirlər təşkil edərək müsəlman ölkələrinin birliyini nümayiş etdirdik. Biz dinimizin esl simasını, mədəniyyətinə, tarixi ərsimizi, potensialımızı və bəşəriyyətin inkişafına verdiyimiz töhfəni nümayiş etdiririk. Yəqin ki, bilirsiniz, öten il biz IV İslam Həmreyliyi Oyunlarına ev sahibliyi etdik. Bu da bizim birləşməmizi nümayiş etdirdi. Bu, təkcə idman tədbiri deyildi. Bu, bizim birləşməmizin, həmreyliyimizin və imkanlarımızın nümayishi idi. Ona görə də, biz bütün müsəlman ölkəleri arasında həmreyliyə öz töhfəmizi verməyə çalışırıq. Həmçinin sizə məlumat vermək istərdim ki, bu il bizim qədim əshərimiz olan Naxçıvan ISES-CO tərəfindən İslam mədəniyyətinin paytaxtı elan olunub və biz bunu geniş şəkildə qeyd edirik. Bir neçə il bundan əvvəl paytaxtımız Bakı da İslam mədəniyyətinin paytaxtı idi. Bu, bizim gördüğümüz işlərin müsəlman dünyasına nümayishi, birləşmə həmreyliyin nümayishi."

Sonra İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının baş katibi Yusif bin Əhməd el-Useymin çıxış edib. O bildirib ki,

islam Əməkdaşlıq Təşkilatı Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsində Azərbaycanın haqqlığını dəstekləyir:

"Cənab Prezident, bizi belə mötəber tədbir, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər və idman Nazirləri Konfransının dördüncü sessiyası çərçivəsində qəbul etdiyinize və nazirlərə dəstək göstərdiyinizə görə çox sağ olun. Bu, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının fealiyyətinin bir hissəsidir. İcazə verin, əvvəlcə yenidən prezident seçilməyiniz münasibətə Sizi təbrik edim. Men Uca Allaha bu böyük xalqın uğuru, sülh və firavəliq içinde yaşaması üçün dua edirəm. Men, həmçinin İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Ermənistandır-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsində Azərbaycanın haqq işini dəsteklədini vurğulamaq istəyirəm. Bu, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı üçün prioritətdir, biz bunu bütün qətnamələrimizdə qeyd edirik, istorammatit çərçivəsində, isterse də xərici işlər nazirlərinin qətnamələrində. Bu, haqqı işidir və biz, sadəcə, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının qətnamələrinin icra olunmasını tələb

Daha sonra İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumu idarə Heyətinin qərarına əsasən, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumunun yaranması və inkişafındakı təşəbbüs və roluna, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı gəncliyinin inkişafına yönəlmis fealiyyətlərə və quruma üzv ölkələr arasında həmreyliyin gücləndirilməsinə verdiyi daimi və müstəsna dəstəyə görə Prezident İlham Əliyevə İsləm Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumunun "Gənclərin hamisi" ilk Fəxri Nişanı və xatire hədiyyəsi təqdim olundu.

Prezident İlham Əliyev:

-Bu mükafat görə çox sağlam. Men bunu yüksək qiymətləndirirəm. Təşəkkür edirəm. Doğru olaraq qeyd etdiyiniz kimi, Azərbaycan ölkələrimizin gənclərinin bir araya gəlməsində mühüm rol oynayıb. Şədəm ki, Gənclər Forumu uğurla fəaliyyət göstərir. Çıxışının əvvəlində qeyd etdiyim kimi, məqsədəmiz ölkələrimiz arasında həmreyliyi gücləndirməkdir ki, gənc nəsil bizim yolumuza davam etdirsin.

x x x

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

“Bakı artıq siyasi, mədəni və idman sahələrində bir çox mühüm beynəlxalq tədbirlərə uğurla ev sahibliyi edir”

Prezident İlham Əliyev Beynəlxalq Sərgilər Bürosunun nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 18-də Koreya Respublikasının Beynəlxalq Sərgilər Bürosunda nümayəndəsi, səfir Cai-Çul Çoyun başçılıq etdiyi Beynəlxalq Sərgilər Bürosunun nümayəndə heyəti ni qəbul edib.

AZERTAC xəber verir ki, nümayəndə heyətinin adından çıxış edən Cai-Çul Çoy dövlətimizin başçısını ölkəmizdə keçirilən prezident seçkilərində qələbesi ve inauqurasiya mərasimi münasibətlə təbrik etdi.

Cai-Çul Çoy qeyd etdi ki, Azərbaycan kimi gözəl bir ölkəni tanımaq şansı əldə etmələrindən və burada gedən dinamik proseslərin şahidi olmalarından memnunluq hissi keçirirlər. Cai-Çul Çoy bildirdi ki, nümayənde heyətinin səfərinin əsas məqsədi Azərbaycanda mövcud olan şəraiti və imkanları araşdırmaq. Qonaq səfər zamanı ölkəmizdə bir sıra səmərəli görüşlər keçirdiklərini, bu müddət ərzində apardıqları müşahidələr nəticəsində müsbət mövqedə olduğunu vurğuladı.

Prezident İlham Əliyev təbriklərə görə minnətdarlığını bildirdi. Azərbaycanın gənc müstəqil dövlət olduğunu deyən dövlətimizin başçısı qısa müddət ərzində siya-

si, iqtisadi və sosial sahələrdə genişmiqyaslı islahatlar heyata keçirildiyini, ölkəmizin artıq uğurlu inkişaf, eləcə də siyasi, iqtisadi və dövlət quruculuğu sahələrində sürətli transformasiya nümayiş etdir-

məyə nail olduğunu bildirdi. Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, bu illər ərzində görülen işlər göstərir ki, gənc bir dövlət çox uğurla müstəqil yaşaya və çoxlu sayda beynəlxalq tədbirlər təşkil edə bilər.

Dövlətimizin başçısı Bakının artıq siyasi, mədəni və idman sahələrində bir çox mühüm beynəlxalq tədbirlərə uğurla ev sahibliyi etdiyi vurğuladı. Prezident İlham Əliyev nümayəndə heyətinin Azə-

baycana səfərinin ölkəmizlə və burada əldə olunan nailiyyətlərə ya-xından tanış olmaq üçün yaxşı fır-sət yaratdığını dedi, səfərin uğurlu keçəcəyinə ümidi var olduğunu bili-dirdi.

Azərbaycan ilə Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyi arasında mövcud əməkdaşlıq əlaqələri müzakirə olunub

Azərbaycanın xarici işlər naziri vəzifəsini icra edən Elmar Məmmədyarov Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyinin baş direktoru Yukio Amano ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildiriblər ki, Elmar Məmmədyarov Azərbaycan və Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyi arasında mövcud effektiv əməkdaşlıqdan memnunluğunu ifadə edib. Agentliyin fəaliyyət və yardımının Azərbaycan tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyini diqqətə çatdırıb.

Görüşdə Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyi ilə Texniki Əməkdaşlıq Programı çərçivəsində ölkəmizdə həyata keçirilmiş 22 layihə və icra edilməkdə olan 9 layihənin Azərbaycanın inkişafı və müvafiq qurumların imkanlarının gücləndirilmesi baxımından əhəmiyyəti vurgulanıb. Azərbaycanın milli tədqiqat reaktorunun yaradılmasında, istifadə edilməsində və kadrların hazırlanmasında Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyinin dəstəyi yüksək qiymətləndirilib. Tərəflər

sühl məqsədləri üçün nüvə texnologiyasının tətbiqinə toxunaraq, sahiyyə, kənd təsərrüfatı, neft sənayesi kimi sahələrdə əməkdaşlıqla dair fikir mübadiləsi aparıblar.

Söhbət zamanı nüvə reaktorlarının təhlükəsizliyi məsələsində danışan Elmar Məmmədyarov Ermənistanda yerləşən, bölgəmiz üçün ciddi təhlükə mənbəyi olaraq köhnəlmış Çernobil texnologiyası əsasında fəaliyyət göstərən "Metsamor" AES-in istismarından irəli gələn təhlükələri diqqətə çatdırıb. Həmçinin o, "Metsamor" AES-in nüvə və radioaktiv madələrin qacaqmalçılığı baxımından ciddi təhlükə mənbəyi olduğunu vurğulayaraq, nüvə təhlükəsizliyi konsepsiyası çərçivəsində Agentlik tərəfindən bu istiqamətdə zəruri addımların atılmasıın vacibliyini qeyd edib.

Görüşdə beynəlxalq nüvə təhlükəsizliyi, dinc məqsədlərlə nüvə texnologiyasından istifadə edilməsi və digər qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər etrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

"Kaspi" Təhsil Şirkəti və "Gənc istedadlar" liseyi şagirdlərinin rəsmi əsərlərindən ibarət sərgi açılıb

Azərbaycan Xalq Cumhuriyyəti (AXC) ve Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) yaradılmasının 100 illik yubileyi münasibətile "Kaspi" Təhsil Şirkəti və BDU-nun nəzdindəki "Gənc istedadlar" liseyi şagirdlərinin rəsmi əsərlərindən ibarət sərginin açılışı olub.

Universitetdən AZERTAC-a bildirilərlər ki, açılış mərasimində "Kaspi" Təhsil Şirkətinin təsisçisi Sona Vəliyeva AXC-nin və BDU-nun 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirin əhəmiyyətini diqqətə çatdırıb. "Kaspi" Təhsil Şirkətinin missiyası və gələcək hədəfləri barədə məlumat veren S.Vəliyeva şirkət ilə BDU arasında imzalanmış əməkdaşlıq müqaviləsindən danışır, təhsil müəssisələrinin əlaqələrini yüksək dəyərləndirib. Şagirdlərin rəsmi əsərləri barədə müsbət fikirlərini bildirən S.Vəliyeva onlara uğurlar arzulayıb.

BDU-nun rektoru, akademik Abel Məhərrəmov Prezident İlham Əliyevin təhsil

sahəsi ilə bağlı imzaladığı sənədlərin əhəmiyyətini qeyd edib. 2007-ci ildən fəaliyyətə başlayan "Gənc istedadlar" liseyinin fəaliyyətindən, onun təhsil müəssisələri, xüsusilə "Kaspi" Təhsil Şirkəti ilə əlaqələrinin əhəmiyyətindən danışan rektor liseyde qazanılan uğurları diqqətə çatdırıb.

Akademik A.Məhərrəmov şagirdlərin yaradıcılıq qabiliyyətlərinin aşkar çıxarılması baxımından təşkil edilən tədbirlərin önəmlini olduğunu söyləyib. "Xalq cəbhəsi" qəzetinin baş redaktoru Elçin Mirzəbəyli, "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rehimzadə şagirdlərin rəsmi əsərlərini yüksək dəyərləndiriblər. Hər iki təhsil müəssisəsindən beş nəfər, ümumilikdə on şagird qalib olub, digər məktəblilər isə fəxri fərmanlar təqdim edilib. Yaxın günlərdə liseylərarası stolüstü tennis, şahmat, futbol və intellekt yarışlarının keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Mətbuat Şurası İdarə Heyətinin yeni tərkibdə ilk iclası keçirilib

A prelin 18-də Azərbaycan Mətbuat Şurası (MŞ) İdarə Heyətinin yeni tərkibdə ilk iclası keçirilib. Şuradan AZERTAC-a verilən məlumatə görə, gündəlik qəbul olunduqdan sonra MŞ sədri, Milli Məclisin deputati Əflatun Amaşov çıxış edərək bu gün Prezident İlham Əliyevin Milli Məclisdə andicmə mərasiminin keçirildiyini xatırladaraq, bu münasibətlə İdarə Heyətinin üzvləri adından dövlətimizin başçısını təbrik edib. O, Azərbaycan jurnalistlərinin VII qurultayının qərarı ilə Şuranın tərkibinin genişləndirildiyini vurğulayıb. Əlavə edib ki, hazırda İdarə Heyəti 23-ü əsas, 6-sı ehtiyat olmaqla 29 nəfərdən ibarətdir.

Iclasda əvvəlcə Şuranın sədr müavinləri seçilib. MŞ İdarə Heyətinin üzvləri - Beynəlxalq Avrasiya Mətbuat Fonduunun rəhbəri Umud Mirzəyev və Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərlinin namizədləkləri digər üzvlər tərefindən dəsteklənilər.

Sonra Şuranın yeni icraçı katibinin müəyyənələşdirilməsi məsələsinə baxılıb. Bu vəzifəyə MŞ sədri təqdimatı əsasında tanınmış hüquqşunas, uzun məddət Şuranın hüquq komissiyasının işində yaxından iştirak etmiş Şəmsəddin Əliyevin namizədləyi təsdiqlənib.

Iclasda MŞ-nin komissiyalarının sədrlerinin və tərkibinin müəyyənələşdirilməsi məsələsinə də baxılıb. Məlumat verilib ki, qurumun İdarə Heyətinin üzvləri növbəlilik əsasında şikayətlər üzrə komissiyaların işində

iştirak edirlər. Nizamnaməyə görə, komissiya sədriyi də Şura sədrinin müavinləri növbəlilik əsasında həyata keçirirlər. Tərkib iki ildən bir yenilənir. Müzakirələrdən sonra Müşfiq Ələsgərlə sədr olmaqla növbəti iki il müddətinə şikayətlər üzrə komissiyanın tərkibi təsdiqlənib.

Şuranın İdarə Heyətinin üzvləri, "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə reket jurnalistikaya qarşı mübarizə komissiyasının, Orta Asiya və Güney Qafqaz Söz Azadlığı Şəbəkəsinin rəhbəri Azər Həsət beynəlxalq əlaqələr komissiyasının, Demokratik Jurnalistlər Liqasının sədri Yadigar Məmmədli mətbuatla dövlət qurumları arasında problemlərin həlli daimi komissiyasının, Bakı Dövlət Universitetinin jurnalistikə fakültəsinin professoru Nəsir Əhmədli dil komissiyasının, "APA Holding"ın rəhbəri Vüsəle Mahirqızı internet medianın inkişafı üzrə komissiyanın sədrleri seçililər. Həmçinin komissiyaların, Şuranın apellyasiya gruppunun tərkibi təsdiqlənib.

Iclasda Mətbuat Şurası haqqında qanun layihəsinin hazırlanması istiqamətdə işçi qrupunun fəaliyyəti məsələsinə baxılıb. MŞ-nin İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin deputati Cingiz Qənizadə qrupun rəhbəri seçilib. Mətbuat Şurasının nəzarət-təftiş komissiyasının yeni sədri də təqdim olunub. Nizamnaməyə əsasən komissiyaya qurultay tərefindən seçilmiş üç şəxs arasından sədr seçilir. Bu vəzifəyə "Xalq qəzeti"nin əməkdaşı Tahir Aydinoğlu seçilib.

Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduun fəaliyyəti dövründə 34 min 963 sahibkara 2,1 milyard manatdan çox güzəştli kredit verilib

Iqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduun fəaliyyəti dövründə ümumi dəyəri 4,7 milyard manat olan investisiya layihələrinin maliyyələşdirilməsi məqsədilə 34 min 963 sahibkara 2,1 milyard manatdan çox güzəştli kredit verilib.

Bu barədə Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduun icraçı direktoru Şirzad Abdullayev deyib.

Qeyd edilib ki, bu kreditlər hesabına 160 minədək yeni iş yeri açılıb. Kreditlərin 71 faizi aqrar sektorun, 29 faizi sənaye və digər sahələrin inkişafına yönəldilib. Bu kreditlərin 75 faizi regionların, 25 faizi Bakı qəsəbələrinin payına düşür. Maliyyələşdirilmiş

layihələrin 93 faizini kiçik və orta həcmli kreditlər təşkil edir. İndiyədək verilmiş 2,1 milyard manat güzəştli kreditin 1 milyard manatı bùdca (47 faiz), 1,1 milyard manatı isə geri qaytarılan vəsaitlərin (53 faiz) payına düşür.

Fərid Cəfərov: Gənclər Fondu öz fəaliyyətində əlcətanlığa və şəffaflığa üstünlük verir

Xəbər verdiyimiz kimi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 2018-ci il martın 7-də "Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondu" publik hüquqi şəxsinin yaradılması ilə bağlı Sərəncam imzalandı. Dövlətimizin başçısının martın 13-də imzaladığı daha iki sərəncamla isə Fondun icraçı direktoru və Müşahidə Şurasının üzvləri tayin olunub. Fondu icraçı direktoru Fərid Cəfərov qurumun fəaliyyəti və qarşıda duran vəzifələrlə bağlı AZERTAC-un müxbirinin suallarını cavablandırıb.

- Fərid müəllim, Gənclər Fondu yarandığı gündən ölkəmizdə dövlət gənclər siyasetinin uğurla həyata keçirilməsində fəal iştirak edir. Ölkəmizdə gənclər, o cümlədən Fondu fəaliyyətinə daim yüksək diqqət və qayğı göstərən Prezident İlham Əliyev 2018-ci il martın 7-də "Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondu" publik hüquqi şəxsinin yaradılması, bir neçə gün sonra isə sizin icraçı direktor vəzifəsinə, eləcə də Müşahidə Şurasının üzvlərinin tayin olunması barədə sərəncamlar imzaladı. Fürsətdən istifadə edib, sizi Gənclər Fondu-nun icraçı direktoru vəzifəsinə təyin olunmağınız münasibətə təbrik edir və fəaliyyətinizdə uğurlar arzuları.

Bilmək istərdik ki, bu müüm hüm dəyişikliklər Fondu fəaliyyətində özünü necə əks etdirəcək?

- Təbriklərinizə görə təşəkkürümüz bildirirəm. Sualınıza keçmədən əvvəl bir neçə gün önce ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında baş veren mühüm hadisə - prezident seçkilərində möhtəşəm qələbə qazanması münasibətə dövlətimizin başçısı İlham Əliyevi bütün gənclərimiz adından təbrik etmek istədim. Bilirləriniz ki, həm seçki prosesində, həm də seçkiden sonra dövrə gənclərimiz yüksək fəallıq nümayiş etdirdilər. Bu fəallıq təbii ki, səbəbsiz deyil. Bunun əsasında Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu gənclər siyaseti, dövlətimizin başçısının gənclərimizə yüksək diqqət və qayğısı dayanır. Azərbaycanda dövlət gənclər siyasetinin təməli ümummilli lider Heydər Əliyevin 1997-ci il 2 fevral tarixli Fərmanı ilə qoyulub. Bu siyaset bu gün uğurla davam etkişaf etdirilir.

Sualınıza gəldikdə, demək istədim ki, bu, əslində ölkə ictimaiyyətini, xüsusilə gəncləri, gənclər təşkilatlarını son dövrə maraqlandıran əsas məqamlardan biridir. Bilirləriniz ki, yeni Nizamnaməyə əsasən, Fondu təşkilat-hüquqi formada müyyəyen dəyişikliklər olub. Qurum artıq publik hüquqi şəxs kimi fəaliyyət göstərəcək. Eyni zamanda, Fondu fəaliyyət sahisi də genisləndirilib, ona əlavə vəzifələr verilib. Onlardan birini xüsusi vurğulamaq istədim. Bu, Fonda gənclər sahəsində dövlət siyasetinin formalasdırılmasında və həyata keçirilməsində, eyni zamanda, bu sahədə normativ hüquqi bazanın tek-müləsdirilməsində iştirak etmek və-

zifəsinin həvalə olunmasıdır.

- Yeni dəyişikliklər qrant müsabiqələrinin keçirilməsi qaydalarına təsir edəcəkmi?

- Yeni dəyişikliklərə əsasən, bundan sonra Fond əvvəlki kimi, yalnız layihələrin maliyyələşdirilməsini həyata keçirməyəcək. Qrantların verilməsi təbii ki, bundan sonra da davam etdirilecək. Sadəcə olaraq, fəaliyyətimiz yalnız bununla məhdudlaşmayıacaq. Fond digər istiqamətlərdə də gənclərimizə dəstək olacaq.

Növbəti qrant müsabiqəsinin keçirilməsinə dair sənədlər, qaydalar hazırlıq prosesindədir. Bu qaydalar hazır olduqdan sonra Müşahidə Şurasının yeni tərkibdə ilk iclası keçiriləcək. Həmin iclasdan sonra qrant müsabiqəsinin elan edilmesi nəzərdə tutulur.

Bundan başqa, Fondu yeni Nizamnaməsi gənclərin sosial-iqtisadi sahədə təşəbbüslerinin dəsteklənməsi baxımından da bizim üçün mühüm imkanlar yaradır. Buna aşağıdakılardan tələbələrin təhsil prosesində yataq xərclərinin Fondu tərəfindən ödənilməsi, işə düzəlməkdə çətinlik çəkən gənclərimizin əməkhaqlarının bir hissəsinin Nizamnamədə göstərildiyi kimi, bir il müddətində qismən Fondu tərəfindən ödənilməsi. Bu, gənclərimizin məşğulluluğunun təmin olunmasına əlavə stimuldur. Sosial-iqtisadi sahədə gənclərimizə dəstək olacaq də bir fəaliyyətimiz isə gənclərin innovativ layihələrinin, xüsusilə startapların dəsteklənməsi, onlara güzəştli kreditlərin verilməsi olacaq. Eyni zamanda, Fondu beynəlxalq səviyyədə gənclərin bilik və bacarıqlarının artırılmasına dəstək göstərəcək. Bu, əsasən gənclərin xaricdə təhsil almalarının, beynəlxalq təşkilatlarda və aparıcı xarici şirkətlərdə təcrübə keçmələrinin, bu programlarda iştiraklarının dəsteklənməsindən və maliyyələşdirilməsindən ibarətdir.

Ümumilikdə 2011-ci ildə yaranıb və ötən müddətde 10 qrant müsabiqəsi keçirilib. Qrant müsabiqələri 2012-ci ildən başlayaraq müntəzəm təşkil olunur. Bu müsabiqələr çərçivəsində gənclər təşkilatlarının, eləcə də fərdi gənclərin layihələrin icrası Fondu tərəfindən maliyyələşdirilib. Ümumilikdə 10 qrant müsabiqəsi çərçivəsində 4 min yaxın məxtəlif səviyyəli layihə maliyyələşdirilib. Tekcə ötən il 568 layihənin maliyyələşdirilməsi təmin olunub. Sevindirici haldır ki, bu layihələr bütün regionlarda yaşayan gəncləri əhatə edib. Fondu tərəfindən, həmçinin beynəlxalq tədbirlərin ölkəmizdə təşkili, eyni zamanda, xaricdə ölkələrdə keçirilən beynəlxalq tədbirlərdə, seminarlarda və simpoziumlarda gənclərimizin iştiraki da maliyyələşdirilir.

Yeni dövrə Fondu fəaliyyətinin bir qədər də genişləndirilməsi nəzərdə tutulub. Həqqında bahs etdiyim xaricdə təhsil, məşğulluq proqramları, eyni zamanda, digər sosial-iqtisadi formada gənclərin

dəsteklənməsi üzrə işləri həyata keçiririk. Hazırkı əcnəbi tərəfdəşərimizlə birlikdə beynəlxalq təşkilatlarda və xarici şirkətlərdə gənclərin təcrübə keçmək proqramları üzərində çalışırıq. Eyni zamanda, aidiyəti dövlət qurumlarının və özəl sektorun nümayəndələri ilə birlikdə məşğulluq proqramının icrası üzərində işləyirik. Bu il xaricdə təhsil üzrə vəzifəmizi də icra etməyi planlaşdırırıq. Qeyd edim ki, bu vəzifələrin icrası üçün aprelin 9-da Prezidentin Sərəncamı ilə Gənclər Fondu əlavə olaraq vəsait ayrılib. Qarşıya qoyulan vəzifələrin öhdəsindən layiqincə gəlməye çalışacaqı.

Ümumiyyətlə, demək istərdim ki, Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondu öz əlcətanlığı və şəffaflı fəaliyyəti ilə gənclərimiz üçün xüsusi instituta əvvəlib. Fondu həyata keçirdiyi bütün layihələr gənclərimizin maariflənməsində, inkişafında mühüm rol oynayıb.

- Dövlətimizin başçısının Sərəncamı ilə 2018-ci il ölkəmizdə "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İli" elan edilib. Bununla əlaqədar Fondu tərəfindən hansı tədbirlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

- Bu il ölkəmiz üçün xüsusi-

lə əlamətdar ildir. Yüz il əvvəl Azərbaycanda müsəlman Şərqində ilk demokratik parlamentli respublikanın əsası qoyulub. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti sonrakı dövrlərdə müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin yaranması üçün əsası zəmin yaradıb. Prezident İlham Əliyevin 2018-ci il 10 yanvar tarixli Sərəncamı ilə 2018-ci il ölkəmizdə "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İli" elan olunub. Sərəncama əsasən, bu münasibətlə il ərzində silsilə tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulur. Gənclər Fondu da bu sərada istisna deyil. Biz həm Bakıda, həm də regionlarda gənclərin iştirak ilə müxtəlif tədbirlər keçirəcəyik. Bu tədbirlər gənclərin maariflənməsi ilə yanaşı, xalqımızın demokratik ənənələrinin həm ölkə daxilində, həm də xaricdə təbliğine yönəlcək. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin demokratik deyərlərə sadıqlıyının, qabaqcıl addımlarının, xüsusi də ABŞ-dan və Avropanın inkişaf etmiş ölkələrindən daha əvvəl qadınlara seçki hüquqlarının verilməsi və s. amilləri geniş təbliği etməyə, xaricdə və ölkə gəncləri arasında yamaşaçaqıq. Bu tədbirlər Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ilk paytaxtı olmuş Gəncədə təşkil ediləcək. Eyni zamanda, Bakıda geniş kütləvi tədbirlərin keçirilməni planlaşdırırıq.

Bu il, həmçinin ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyi qeyd ediləcək. Ulu Öndərimizin anadan olmasının 95 illik yubileyi münasibətlə Fondu bir sıra mühüm tədbirlərin təşkilində yaxından iştirak edəcək.

Ümumiyyətlə, Gənclər Fondu digər əlamətdar günlər və hadisələrlə bağlı, gənclərin fəaliyyətinə dair məsələlərlə əlaqədar müxtəlif tədbirlər təşkil edəcək.

- Maraqlı müsahibəyə görə təşəkkür edir, sizə fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram.

- Təşəkkür edirəm. Sağ olun.

dəki fəaliyyətinə nəzər salaq. Fondu ötən dövdəki fəaliyyətinin yekunları barədə nə deyə bilərsiniz? Bundan başqa, yeni dövdə Gənclər Fondu-nun fəaliyyətinin əsas istiqamətləri hansılar olacaq?

Fond 2011-ci ildə yaranıb və ötən müddətde 10 qrant müsabiqəsi keçirilib. Qrant müsabiqələri 2012-ci ildən başlayaraq müntəzəm təşkil olunur. Bu müsabiqələr çərçivəsində gənclər təşkilatlarının, eləcə də fərdi gənclərin layihələrin icrası Fondu tərəfindən maliyyələşdirilib. Ümumilikdə 10 qrant müsabiqəsi çərçivəsində 4 min yaxın məxtəlif səviyyəli layihə maliyyələşdirilib. Tekcə ötən il 568 layihənin maliyyələşdirilməsi təmin olunub. Sevindirici haldır ki, bu layihələr bütün regionlarda yaşayan gəncləri əhatə edib. Fondu tərəfindən, həmçinin beynəlxalq tədbirlərin ölkəmizdə təşkili, eyni zamanda, xaricdə ölkələrdə keçirilən beynəlxalq tədbirlərdə, seminarlarda və simpoziumlarda gənclərimizin iştiraki da maliyyələşdirilir.

Yeni dövdə Fondu fəaliyyətinin bir qədər də genişləndirilməsi nəzərdə tutulub. Həqqında bahs etdiyim xaricdə təhsil, məşğulluq proqramları, eyni zamanda, digər sosial-iqtisadi formada gənclərin

"Armeniareport": Sovet İttifaqı dağılıandan sonra ermənilər yalnız qeyri-müstəqil şəraitdə, yoxsulluq içinde yaşamağı öyrəndilər

1989-1990-ci illərdə SSRİ-nin tərkibində olan dövlətlər öz müstəqilliyi uğrunda mübarizəyə başladılar. Latviya, Litva, Gürçüstan və Azərbaycanda milli azadlıq hərəkatı başladı. Bu ölkələrin xalqları öz azadlıqları uğrunda canlarından keçidər və müstəqil dövlətlərə sahib oldular. Ermənistanda isə heç bir azadlıq hərəkatı baş vermedi. Bu xalq müstəqillik uğrunda mübarizənin nə olduğunu bilməyən ermənilər mənasız yere həyatları ile vidasıldılar.

AZERTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Ermənistandan "Armeniareport" saytında yayılmış məqalədə yer alıb. Müəllif yazar ki, 90-ci illərin evvəllerində başlayan Dağlıq Qarabağ münaqışmasına gəldikdə, bu, milli azadlıq hərəkatı deyildi. Bu münaqış azadlıq hərəkatı ilə bağlı söylenilən fikirlərin əksindər. Bu müharibədə çoxlu sayıda erməni öldü. Serj Sarkisyanın "Qarabağ gələcəyin azad həyatıdır" fikrini xatırladan jurnalist vurğulayır ki, azad həyatın nə olduğunu bilməyən ermənilər mənasız yere həyatları ile vidasıldılar.

Məqalədə qeyd olunur ki, Sovet İttifaqı dağılıdan sonra ermənilər qeyri-müstəqil şəraitdə, yoxsulluq içinde yaşamağı öyrəndilər. Ermənilərdən fərqli olaraq Azərbaycan xalqı 1990-ci ilin yanварında mübarizə apararaq müstəqilliyini qazana bildi. Bunun neticəsidir ki, bu gün Azərbaycan dövləti xalqı birləşdirən konsepsiaya sahibdir və qəhrəmanlarının qanı ilə möhürünləşən dövlətləri var.

Eyni fədakarlılıq Ukrayna xalqının da etdiyini bildirən müəllif bu ölkənin də insanlarının azad, suveren şəkildə yaşadıqları qeyd edir. On il bundan əvvəl martın 1-də Ermənistanda azadlıq hərəkatına start verildiyini diqqətən çatdırıban jurnalist vurğulayır ki, bunun heç bir nəticəsi olmadı, erməni xalqının qanı tökülsə də Serj Sarkisyan prezidentlik postundan getmədi. Jirayr Sefilyan, Armen Martirosyan, Gevorg Safaryan kimi müxəlif liderlərinin alovlanan azadlıq mübarizəsi qısa zamanda söndü. Bu gün isə bütün nəzərlər Nikol Paşinyanın başlatdığı etiraz aksiyaları üzərində cəmləşib.

“Nar” ADA Universiteti ilə əməkdaşlığı genişləndirir

18 aprel 2018-ci il tarixdə imzalanmış əməkdaşlıq razılaşması ilə “Nar” və ADA Universiteti mövcud əməkdaşlığı genişləndirməyə qərar verdilər. Nəzərdə tutulmuş layihələr arasında yüksək nəticələr göstərən tələbələrə dəstək üçün ADA Universiteti Fondu ilə əməkdaşlıq, startap layihələri dəstəkləyən ADA İnnovasiya Mərkəzi ilə tərəfdəşlik, ADA-nın tələbə və məzunları üçün karyera və staj imkanlarının təklif edilməsi, Universitetin ixtisasartırma programlarına “Nar” operatoru əməkdaşlarının cəlb edilməsi kimi tədbirlər mövcuddur.

Razılaşmanın imzalanma mərasimində “Azerfon” MMC-nin baş icraçı direktoru Qunnar Panke ADA Universiteti ilə əməkdaşlığın “Nar”-in irimiqyaslı korporativ sosial məsuliyyət layihələrinin reallaşdırılması baxımından böyük perspektivlər və etdiyini bildirdi. “Mən inanıram ki, bu məhsuldar tərəfdəşlik platformu ölkədə təhsil və maarif-

lənmənin inkişafına, o cümlədən informasiya və kommunikasiya texnologiyaları sahəsində mütəxəssislərin yetişdirilməsinə və yeni innovativ layihələrin inkişafına böyük töhfə verəcəkdir”, - deyə cənab Panke qeyd etdi.

ADA Universitetinin prorektoru Fariz İsmayılov adəm və təhsil layihələrinin “Nar”-in sosial məsuliyyət strategiyasının əsas istiqamətlərindən biri kimi dəyərləndirildiyi üçün mobil operator nümayəndələrinə minnəndarlığını bildirdi: “ADA-nın təklif etdiyi karyera yönümlü müasir akademik programlar nəzeriyə ilə təcrübəni bir araya getirir. Bu menada, “Nar”-in öz sahəsi üzrə geniş? təcrübəyə malik pes?ekarlarının tələbələrimizlə quracaqları ünsiyyətin böyük fayda verəcəyinə biz de inanırıq”.

“Azerfon” şirkəti (“Nar” ticaret nişanı) 21 mart 2007-ci ilde fəaliyyətə başlayaraq qısa müddətdə Azərbaycanda telekommunikasi-

ya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. “Nar” ticaret nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi ərəfinin çağdaş həyatla bağlılığının rəmzi olaraq seçilib.

“Nar” çoxşaxəli korporativ sosial məsuliyyət (KSM) strategiyasının əsas istiqamətlərindən biri kimi təhsil və maariflənmənin

inkişafına dəstək çərçivəsində təhsil müəssisələri və müvafiq qurumlarla tərəfdəşlik münasibətləri qurub, tələbələr üçün həvəsləndirici aksiyalar keçirib, müxtəlif bilik müsabiqələri və intellektual yarışların sponsoru qismində çıxış edib. “Nar”-in KSM strategiyası haqqında ətraflı məlumatı nar.az internet səhifəsində öyrənmək olar.

“Made in Azerbaijan” brendi dünya bazarlarını fəth edir

MADE IN AZERBAIJAN

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla reallaşdırılan iqtisadi isləhatların prioritetlərindən biri ixracın genişləndirilməsi, “Made in Azerbaijan” brendi altında qeyri-neft məhsullarının istehsalının və ixracının təşviqidir. Artıq demək olar ki, Azərbaycan brendi dünyada söhrət qazanmağa başlayıb. Məhsullarımızın xarici bazarlarda təşviqinin daha da gücləndirilməsi üçün atlan praktik addımlar öz müsbət nəticəsini verməkdədir. Ötən il “Made in Azerbaijan” brendi ilə 3179 çeşiddə məhsulun ixracı bunu deməyə əsas verir.

Qeyd edək ki, bu ilin yanvar ayı ərzində qeyri-neft sektorunu üzrə ixrac 123 milyon dollar təşkil edib. 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə, bu ilin yanvar ayında qeyri-neft sektorunu üzrə ixrac 1/3 həcmədə artıb. İlin ilk ayı ərzində 36,8 milyon dollar məbləğində qeyri-neft məhsulları Rusiya Federasiyasına ixrac edilib. Bundan başqa, Türkiyəyə 23 milyon, İsveçrəyə 17,9 milyon, Gürcüstana 11,3 milyon və Çinə 4,4 milyon dollar dəyərində qeyri-neft sektoruna aid mal ixrac olunub. Yanvar ayı ərzində ixrac olunan qeyri-neft sektorunu məhsulları arasında qızıl birinci yerde qərarlaşdı. Bu siyahıda ikinci yeri xurma, üçüncü yeri isə xüsusi kütləsi 0,94-dən az olan ilkin formalı polietilen tutub. Ümumiyyətə, yanvar ayı ərzində meyve-tərəvez ixracı 35 milyon, plastmas və onlardan hazırlanan məmulatların ixracı 10 milyon, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların ixracı 9 milyon, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatların ixracı 5 milyon, kimya sənayesi məhsullarının ixracı 3,6 milyon dollar olub. 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2018-ci ilin yanvar ayında meyve-tərəvezin ixracı 45 faiz, kimya sənayesi məhsullarının ixracı 36 faiz,

pambıq ixracı 20 faiz artıb. 2018-ci ilin yanvar ayında “Azərkosmos” ASC tərəfindən dünyanın 15 ölkəsinə peyk-telekommunikasiya xidmətləri de ixrac edilib. Cari ilin ilk ayında “Azərkosmos” ASC peyk-telekommunikasiya xidmətlərinin (Azerpace-1) ixracından 423 min dollar məbləğində gəlir əldə edilib. “Azərkosmos” ASC-nin yanvar ayında xidmet ixracı, əsasən, BƏƏ, Almaniya, Misir, Gürcüstan, Çin, Qırğızistan, Kipr, CAR, Birləşmiş Krallıq, Ukrayna və digər ölkələrə olub.

Yanvar ayı ərzində “Azexport.az” portalına daxil olan ixrac sifarişləri 81,5 milyon dollar olub. 2017-ci ilin yanvar ayından bu ilin 31 yanvar tarixinə kimi portalda dünyanın 78 ölkəsindən daxil olan ixrac sifarişlərinin dəyəri 556,6 milyon dollar təşkil edib. 2018-ci ilin yanvar ayında portalda daxil olan ixrac sifarişlərinin ilk başlığında Rusiya, Türkiye, Ukrayna, Səudiyyə Ərəbistanı və Birleşmiş Ərəb Əmirlilikləri qərarlaşdı.

Daxil olan sifarişləri məhsullar üzrə təhlil etdikdə, məlum olub ki, cari ilin yanvar ayında ən çox ixrac sifarişi şərab, çay, findiq ləpəsi, pomidor şərisi, nar, nar konsernatı və alma olub. Həmçinin, lobya, toyuq yumurtası, dekorativ güller, kosmetik vasitələr, quru süd, dekorativ qırğular, qənnadı məhsulları, meyve cemi, biyan kökü, mebel dəsti, mühərrrik yağı, velosiped, pambıq yağı, boyalar məhsulları, pambıq toxumu (ciyid), kərpici və s. mallara da sifariş daxil olub. Bu ilin ilk 2 ayında Azərbaycandan 217 min 283 ton neft məhsulları, 398 milyon 840 min kilovat/saat elektrik enerjisi, 10 min 568 ton kimya sənayesi məhsulları, 205 milyon 48 min kubmetr təbii qaz, 3 milyon 648 min 802 ton xam neft ixrac edilib.

Bir sözlə, görünən odur ki, Azərbaycanda Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə heyata keçirilən iqtisadi siyaset nəticəsində, özəl sektorun inkişafı daha da sürətlənilib, ixrac coğrafiyası daha da genişlənib.

“Ses” Analitik Qrupu

“Bu siyasetin alternativinin olmaması öz təsdiqini bir daha tapdır”

YAP Tərtər rayon təşkilatında görülən işlərin nəticələri və qarşıda duran vəzifələrlə bağlı şura iclası keçirilib

təmin etmişdir.

Təşkilat sədri onu da bildirib ki, seçkilərin keçirilməsində yüzlərlə fəal YAP üzvlərindən dairə və məntəqə seçki komissiyalarına müşahidəçilər təyin olunmuş, bu şəxslər seçkilərde şəffaflığın və demokratikliyin qorunması işində yaxından iştirak etmişlər. İclasda şura üzvlərindən Kamil Məmmədov, Fitat Əliyeva, Mehəbbət Məmmədov, Faiq Məmmədov və digərləri də çıxış edərək, rayon təşkilatının seçiqabağı təbliğat-təşviqat kampaniyasının yüksək seviyyədə təşkil edərək, həyata keçirilməsində, builkli prezident seçkilərində hər bir yaşayış məntəqəsi üzrə keçirilən mitinq-görüşlərdə seçicilərin yüksək fəallıq nümayiş etdirmələrindən danışdır. İclasda belə bir yekdil fikir söyləndi ki, prezident seçkilərində əldə etdiyimiz növbəti tarixi qəlebəmiz bizlərdən daha fəal və daha məsuliyyətli olmayı tələb edir.

Şuranın iclasında o fikir də vurğulandı ki, rayon təşkilatı bundan sonra da Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədinin növbəti 7 ilde də, ölkəmizə başçılıq edəcəyini nəzərə alaraq, ölkəmizdə və rayonumuzda Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü daxili və xarici siyasetin uğurla nəticələnməsi üçün bütün qüvvələri səfərbər edəcəkdir.

Nəzakət

Qaradağ rayonu inkişafının yeni mərhələsində

Prezident İlham Əliyev: “Əminəm ki, Qaradağ rayonu bundan sonra Azərbaycanın iqtisadiyyatında daha da böyük rol oynayacaq”

Bu gün, birmənali şəkildə demək olar ki, Azərbaycan, nəinki regionun, ümumiyyətlə dünyada ən inkişaf edən dövlətlər sırasında öncül yelər-dən birini tutur. Həyatımızın bütün sahələrində, o cümlədən, sosial, iqtisadi, mədəni, bir sözlə, bütün sahələr üzrə aparılan siyaset nəticəsində, əldə edilən yüksək göstəricilər və nəticələr ölkəmizin qüdrətini daha da artırmaqdadır. Söz yox ki, dövlətimizin sürətli və ardıcıl inkişafına təkan verən bütün bu tədbirlər böyük uzaqqorənliklə hazırlanmış inkişaf strategiyasının uğurlu tətbiqinin praktik nəticəlidir. Müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi strategiyanın Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilməsi Azərbaycanın qarşısında böyük imkanlar açır.

Qaradağ rayonunda qeyri-neft sektorun inkişaf etdirilir

Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramlarının qəbulu və qarşıya qoyulan vəzifələrin uğurlu icrası sayesində respublikamızın bütün bölgələrinin sıması tamamilə dəyişmiş, kənd yolları asfaltlaşdırılmış, rayonların ucqar kəndləri belə qazlaşdırılmış, yaşayış məntəqələri içməli su ilə təmin olunmuş, rabitə sistemi yüksək səviyyədə qurulmuş və demək olar ki, şəhərlə kənd arasındakı fərqli aradan qaldırılmışdır. Regionlarda ən müasir tələblərə cavab verən yeni iş yerlərinin açılması, qeyri-neft sektorunun inkişafı, da-ha çox valyuta gətirən strateji ehemmiyyətli kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalının artırılması üçün bütün imkanlardan istfadə edilmişsi əhalinin məşğulluğunu daha da artırılmışdır. Bu gün bütün ölkə üzrə genişmiqyaslı quruculuq-abadlıq işləri həyata keçirilir. Hər bir şəhər və rayonlara əhalinin sosial-iqtisadi durumunun yaxşılaşmasına, yeni iş yerlərinin açılmasına xidmet edə biləcək yerli və xarici iş adamları tərəfindən investisiyalar qoyuluşu həyata keçirilir. Bakının Qaradağ rayonun tımsalında da biz bunun təsdiqini görə bileyrik. Rayonun sosial-iqtisadi sahələrinin inkişafına öten il 369 milyon 093,1 min manat investisiya qoyulmuşdur. İstifadə edilmiş investisiyaların 246 milyon 876,5 min manat tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir. Müvafiq Dövlət Proqramına uyğun olaraq, rayonun bütün qəsəbələrində müasir texnologiyalar əsasında ATS-lərin nömrə tutumlarının, internet xidmetlərinin artırılması işləri aparılır. Qobustanda yeni ATS, Əlet qəsəbəsinin Şıxlardan yaşayış məntəqəsində yeni poçt şöbəsi inşa edilib. Korgöz qəsəbəsində yeni poçt şöbəsi tikilib əhalinin istifadəsinə verilmişdir. Qaradağ rayonunda genişmiqyaslı islahatların həyata keçirilməsi, yeni müəssisələrin yaradılması nəticəsində, iqtisadiyyatın aparıcı sahəsi olan sənaye-də əhəmiyyətli nəticələr əldə olunmuşdur. Bu ilin üç ayı ərzində rayonda muzdla işləyən işçilərin orta aylıq nominal əmək haqqı 956,4 manat olmuşdur ki, ondan

mədənçiarma sənayesində 1249,1 manat, emal sənayesində 1775,6 manat, tikintidə isə 1187,7 manat olmuşdur. Rayonda sosial sahənin inkişafı da təmin edilir. Belə ki, bütün qəsəbələrdə təmir-abadlıq işləri yerine yetirilir, yeni məktəbler, uşaq bağçaları və səhiyyə ocaqları yenidən əsaslı təmir olunur. Bu gün Qaradağ rayonu mövcud sənaye potensialı, ölkənin neft-qaz sektorunda və sürtət təşəkkül tapan yeni nəqliyyat infrastrukturunda aparıcı rolü ilə təkcə paytaxtın deyil, bütövlükde, Azərbaycanın iqtisadi həyatında xüsusi yerə malikdir. Bunu adı gözəl, xəritəyə baxaraq da təxmin etmek mümkündür.

Qeyd edək ki, Qaradağ rayonun ərazisi (1080 kvadrat kilometr) paytaxtın ümumi ərazisinin təxminən yarısı qədərdir. Ərazisi Xəzər sahili boyunca 106 km uzanan, Şirvan şəhəri, Şamaxı, Salyan, Hacıqabul, Abşeron rayonları, habelə, Bakının Binaqədi, Yassamal, Səbail rayonları ilə inzibati sərhədi olan Qaradağ coğrafi parametrləri ilə respublikanın bir çox kənd rayonlarını belə üstləyir. Bu coğrafi imkanlar içərisində isə nə-həng iqtisadi potensialı var. 30-dək sənaye müəssisəsi, o cümlədən, Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodu, Qaz Emalı Zavodu, Ə.Əmirov və N.Nərimanov adına neft-qaz çıxarma idarələri, "Holcim" və "Norm" sement zavodları, Metal Konstruksiyalar Zavodu, Bakı Gəmiqayırmaya Zavodu və s. burada yerləşir.

Təbii ki, Qaradağ rayonun sosial-iqtisadi inkişafında Ulu Öndərimizin ən layiqli siyasi varisi Prezident İlham Əliyevin müstəsnə xidmetləri var. Cənab İlham Əliyev hələ öten əsrin 90-cı illərin ortalarında Qaradağ rayonunda millət vəkili kimi fealiyyəti dövründə çox böyük işlər görüb. Azərbaycanda həmin illərdə, ilk dəfə olaraq, sosial-inkişaf proqramı da Cənab İlham Əliyevin təşəbbüsü və iştirakı ilə, məhz Qaradağ rayonunda qəbul edilib və "Qaradağın sosial-iqtisadi inkişafına yardım fondu" çərçivəsində rayonda böyük həcmədə layihələr həyata keçirilib, məktəb və uşaq bağçaları əsaslı təmir olunub, yollar çəkilib, qəsəbələr adadlaşdırılıb. Bu işlər hazırlıda da uğurla davam edir.

Hazırda Qaradağ rayonunun

Qaradağ rayonu Azərbaycanın ən iri neft-qaz sənaye müəssisələrinin yerləşdiyi məkanlardandır

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Qaradağ rayonuna səfərləri zamanı əhali ilə görüşlərində rayondakı inkişafı yüksək qiymətləndirərək, bu işlərin davamlı olması üçün lazımı dəstəyin göstəriləcəyini bildirib. Prezident İlham Əliyev Qaradağ rayonun inkişaf göstəricilərini yüksək qiymətləndirərək demişdir: "Qaradağ rayonunun Azərbaycanın xəritəsində, iqtisadiyyatında özünəməxsus yeri vardır. Burada böyük sənaye müəssisələri yerləşir. Qaradağ rayonu Azərbaycanın bu kecid dövründə problemlərin həll olunmasında çox səyələr qoyur və mən bəyan etmək istəyirəm ki, Bakı şəhərinin başqa rayonları ilə müqayisədə buradakı işlər bizim üçün daha da qiymətlidir. Əminəm ki, Qaradağ rayonu bundan sonra Azərbaycanın iqtisadiyyatında daha da böyük rol oynayacaq". Onu da qeyd etmək yerinə düşərdi ki, Qaradağ rayonu inzibati ərazi vahidi kimi Puta-Şubanı mədeninin keşfi ilə əlaqədar yaradılmışdır. 1923-cü il mayın 7-de Puta qəsəbəsindəki klubda ilk partiya konfransı keçirilmiş və rayonun əsası qoyulmuşdur. Rayonun adı Zaqqafqaziyada ilk dəmir-yol stansiyalarından olan Qaradağ stansiyasının adı ilə bağlıdır. Hazırda Qaradağ rayonunun inzibati ərazi vahidiyinə 11 qəsəbə daxildir. Qaradağ rayonunun mərkəzi şəhər tipli Lökbatan qəsəbəsidir. Lökbatan adının tarixi hazırlı Xocəsən və Sənqəçal qəsəbələri arasında olan karvan yolu ilə bağlıdır. Vaxtı ilə qəsəbənin ərazində dəvə karvanlarının dayanacaqları olmuş və dəvələr bataqlıqlara batdıqlarından ərazi Lökbatan (dəvə batan) adlandırılmışdır. Lökbatan qəsəbəsinin əsası 1931-1934-ci illərdə ərazidə 45 sayılı neft quyuşunun fontanı (18 may 1933-cü il) ilə əlaqədar qoyulub. Həmin dövrə qəsəbənin indiki S.Orucov kückəsində qəmisli tipli evlərdən ibarət olan ilk yaşayış massivi salınmışdır.

ərazisi 1080 km² əhalisi isə 109371 nəfərdir. Xəzər dənizi boyu uzunluğu 106 km-dir. Qaradağ rayonu ərazisindəki dünyanın qədim yaşayış məskənlərindən biri, zamanın daş yaddaşını əsrarəngiz qayaüstü rəsmlərdə yaşadan Qobustandır. Bu tarix 20 min il əvvələ gedib çıxır.

Qaradağ rayonu Azərbaycanın ən iri neft-qaz sənaye müəssisələrinin yerləşdiyi məkanlardandır. Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin neft strategiyasının realaşmasında Bakının Qaradağ rayonunun da müstəsnə rolü var. Hələ öten əsrin 80-ci illərində, məhz Dahi Öndər Heydər Əliyevin uzaqqorənliyi şəxsiyəndə Qaradağ rayonunda regionda analoqu olmayan və bu gün Ulu Öndərimizin adını daşıyan Derin Dəniz Özülləri Zavodunun istismara verilməsi, digər neft sənayesi müəssisələrinin inşası bugün milli neft strategiyasını uğurla reallaşdırmağa imkan verir. Dövlət başçısı Sahil qəsəbəsində müasir standartlar səviyyəsində inşa olunan "Holcim-Azərbaycan" ASC-nin yeni sement zavodunun, Qaradağ metal konstruksiyalar zavodunun, Əlet qəsəbəsindəki 32 sayılı poliklinikanın, Qobustan qəsəbəsində 330 sayılı orta məktəbinin, Müşfiqabad qəsəbəsində 67 sayılı körpələr evi-uşaq bağçasının, qacqınlar üçün salınmış yeni yaşayış məhəlləsinin açılışlarında şəxslər iştirak etməklə, Sahil qəsəbəsində aparılan quruculuq-abadlıq işləri ilə yerində tanış olmağı ilə rayon əhalisine hədsiz sevinc bəxş etmişdir.

Qaradağ rayonu inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoyur

Dövlətimizin başçısının Qaradağ rayonuna böyük önem vermesi bu yerlərə doğma münasibəti ilə bağlıdır. Hələ 1990-ci illərin ortalarında Cənab İlham Əliyevin təşəbbüsü və köməyi ilə ilk dəfə, məhz "Qaradağın sosial-iqtisadi inkişafı" Proqramı qəbul edilib və uğurla icra olunub. "Holcim-Azərbaycan" ASC-nin yeni sement zavodunun açılışındaki çıxışında dövlətimizin başçısı həm Qaradağın, həm də bu zavodun ölkəmiz üçün çox böyük əhəmiyyət daşıdığını vurğulayıb və demişdir: "Za-

vodun Qaradağ rayonunun ərazisində yerləşməsi, əlbəttə ki, təbii səbəblər əsasında mümkün olubdur. Çünkü burada, yaxında zavodun məhsul istehsalı üçün lazım olan xammal yataqları vardır. Sovet dövründə bu zavod burada tikilmişdir. Əlbəttə, Qaradağ rayonunun gələcək sənaye inkişafı ilə bağlı bizim konkret fikirlərimiz vardır. Mən dəfələrlə demişəm ki, Azərbaycanın yeni sənaye mərkəzlərindən biri də Qaradağ rayonu olmalıdır. Qaradağ rayonu inkişaf edir. Burada həm güclü sənaye potensialı yaradılır, eyni zamanda, turizm obyektlərinin yaradılması, tikintisi məsələləri də gündəliklədir".

Prezident İlham Əliyevin 2012-ci il dekabrın 29-da imzaladığı "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" inkişaf Konsepsiyası ölkə həyatının bütün sahələrində inkişaf siyasetinin əsas strateji hədəflərini özündə ehtiva edir və onun həyata keçiriləsi məqsədli dövlət proqramları vasitəsi ilə gerçəkləşdirilecekdir. Təsadüfi deyil ki, "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" inkişaf Konsepsiyasının uğurla realaşmasında Qaradağ rayonu da mühüm rol malikdir. Qaradağ rayonunda Neft-Qaz və Neft-Kimya Kompleksinin yaradılması qlobal layihədir. 2013-cü ilde başlayan layihə 2020-ci ilin dekabrında neft emalı zavodunun tikintisi ilə sona çatması nəzərdə tutulur. Layihənin icrasına təxmini 14 milyard dollar investisiya qoyulur.

Söz yox ki, eldə olunan bu nai-liyyətlər davam etdiriləcək. Çünkü əsas Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və bu gün xalqın dəstəyi ilə 11 aprel 2018-ci il prezident seçkilərində yenidən Prezident seçilən İlham Əliyevin davam etdirildiyi siyaset bunu tələb edir. Deməli, qaradağlıları və Qaradağ rayonu yeni inkişafə və tərəqqiyə doqru inamla və qətiyyətlə addımlamaqdadır.

Jalə Bayramlı

Yazı Qaradağ Rayon İcra Həkimiyəti və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütəvi İnformasiya Vasitələrinin Inkişafına Dövlət Dəstəyi Fonduñun birgə keçirdiyi müsabiqəyə təqdim etmək üçün

19 aprel 2018-ci il

Söyüş qrupu tərbiyəsizlik və əqli çatışmazlıqlarını nümayiş etdirir

Elm-i texniki tərəqqi, daha dəqiq desək, internet resurslarının mövcudluğu insanlara ənsiyyət formalarını virtuallaşdırmaq imkanı verir və hər kəs sosial şəbəkələrin imkanlarından istifadə etmek, bundan yararlanmaq imkanı qazanır. Bu imkanlardan layiqinə yararlanmaq, düzgün istifadə etmək sosial şəbəkə istifadəçilərinin üzərinə düşür və hər bir istifadəçi öz fərdi keyfiyyətlərini virtual məstəvیدə nümayiş etdirir. Yaxud fərdi keyfiyyətlərə malik olmayan kimsələr, əxlaqı dəyərlərə sahib olmayanlar, tam əksinə olaraq, qeyri-etik davranışları ile özlərinə ifşa edirlər.

Sosial şəbəkələrin verdiyi imkamlardan sui-istifadə edən bəzi mühacirlərin əməlləri, artıq bir müddətdir ki, Azərbaycan ictimai rəyində haqlı olaraq qınanılır. İndiye qədər siyasi arenada olmayan, müxtəlif bəhanelərlə xarici ölkələre siğınan bəzi şəxslərin söyüyle fikirlərini ifadə edib, bunu siyasi mübarizə hesab etməsi, əlbəttə ki, ictimaiyyət tərəfindən normal qarşılana da bilməzdi. Bir sıra tanınmış jurnalistlər, ictimai-siyasi xadimlər, ziyanlılar, hətta müxalif mövqeli bir sıra şəxslər bele söyüş və təhqirlerle müşayiət olunan mübarizə metodlarının təqdim edilmədiyi vurğulayan yazılarla çıxış edib, söyüş söyən mühacirlərin əməllərini sərt tənqid ediblər.

Doğrudur, ölkənin simvollarını təhqir edib söymək, yalnız özlərinin hansı dərəcədə tərbiyə alındılarını nümayiş etdirir və hansı əxlaqa sahib olduğularını sərgileyirlər. Yəni bu tərbiyəsizlik ancaq onların özlərinə aiddir və bu, onların simasını və kimliyini təsdiq edir. Amma bu, o demək deyil ki, hər səviyyəsiz və hər tərbiyəsiz ağzına gələni danişə bilər və buna ictimaiyyət reaksiya verməyəcək. Buna reaksiya verməyən, münasibət bildirməyən yalnız radikalın özləri ola bilər və eyni səviyyədə və eyni tərbiyədə olmaları buna əsas verir.

Dağıdıcı müxalifət söyüş söyməyi siyasi mübarizə hesab edən adamlarla niyə ehtiyatlı davranışın və niyə onların əməllərini pisleyen bir bəyanatla çıxış etmir, bu, belli məsələdir. Çünkü hər ikisi eyni taktikdən istifadə edərək,

bunu mübarizə hesab edir. Bunu hamibilər ki, troll dəstəsi yaradıb, insanları təhqir etdirmək kimi tərbiyəsiz bir taktikanın mühacirlərdən əvvəl ilk müəllifi Əli Kərimlinin özüdür. Məhz buna görə də, onun Orduhan, Mirzəli, Sadiqli kimi məmələrin qeyri-etik davranışlarına, tərbiyəsizliyinə münasibət bildirməyə ne haqqı var, ne də üzü. Bir də əger AXCP sədrinin özü belə qeyri-etik mübarizə metoduna görə qınaq obyekti olduğu halda, onun münasibəti kimin üçün maraqlı ola bilər? İctimaiyyət bu abnormal davranışları, əxlaq normalarından uzaq fealiyyəti qınatığı zaman mühacir söyüş qrupu ilə yanaşı, Kərimli və eyni zamanda, onun dəstəsi də hədəf hesab olunur və bu baxımdan, onun münasibətinin heç bir anlaşılmaz, bunu ondan heç gözleməyə də dəyməz.

Mühacirlərin sosial şəbəkələrdə hədsizliyi ənənəvi müxalifətin can verməsindən xəbər verir

Müxalifət düşərgəsi elə bir acıcaqlı vəziyyətə düşüb ki, siyasi proseslərdə heç bir zaman iştirakçı olmayan "mühacir lider"lərin "söyüş siyaseti" bu gün dağıdıcı müxalifətin vizit kartına çevrilib. Ölkə daxilindəki müxalifət feallarından kosmopolit düşüncə, ekstravaqant davranış tərzinə görə fərqlənən "mühacir lider"lərin sosial şəbəkələrdə hədsizliyi, əslində, ənənəvi müxalifətin can verməsindən xəbər verir. Real həyatda fealiyyət bacarıqlılığı ilə yanaşı, virtual məstəvیدə də bir nə-

ticə hasil edə bilməməsi ənənəvi müxalifətin ümidiyən xaricdəki söyüş qrupunun fealiyyətinə bağlamaga məcbur etdi. Bir sözə, ənənəvi müxalifət gözünü dikib xaricdəki mühacir söyüş pəhləvanlarına və onların fealiyyətini dəstəkləməkələ missiyasını birmiş hesab edir, hətta onlara ümid də bağlayır.

Mühacir söyüş qrupunun maskalanıb küçərdə oyunbaşlıq etməsi, əlbəttə ki, mübarizə metodu hesab edilə bilməz və bu daha çox şouya benzəyir. Sözsüz ki, Avropa sakinləri də bunun şou olduğunu fərqləndər və heç bir hərəketlərinə məhel qoyan yoxdur. Çünkü dünya teatrında heç bir yerdə rast gəlinməyen bu telxəkliyi kimsə ciddi qəbul etmək fikrində ola bilməz.

Orduhanın, Turalın və Mirzəlinin hərəketlərində onların ruhi xəste olduğunu qənaətinə gelmək olur. Əqli çatışmazlıq simptomlarını heç də yalnız xəstəxanalarda müşahidə etmirik. Bəzən müəyyən yaş qruplarında olan yeniyetmələrin həkim müayinəsinə ehtiyacı olduğu bildirləndə, səbəb onun yaşına uyğun olmayan hərəketləri hesab olunur. Yəni müəyyən yaş qrupunda olan insanlar öz yaşına uyğun olmayan hərəketlərinə görə psixi müayinələrə cəlb olunur, müvafiq müalicələr tətbiq olunur. Orduxala Turalın gah şəkil yapışdırıb bundan körpe usaq kimi sevincək olmaları, gah da suya şəkilləri töküb onun dalınca baxıb batmasını səbirsizliklə gözləmələri və bundan təlxək kimi zövq almaları əqli cəhətdən anormal olduqlarına dəlalet edir.

İnam HACIYEV

Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının temas xəttində keçirilən monitoring insidentsiz başa çatıb

ATƏT-in fealiyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq, aprelin 18-də Füzuli rayonu ərazisində Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının temas xəttində keçirilən monitoring in-sidentsiz başa çatıb. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, monitoringi Azərbaycan tərəfindən ATƏT-in fealiyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Gennadi Petrika və Saymon Tiller keçiriblər.

Ermenistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmiş və nəzarət olunan Azərbaycan ərazisində isə monitorinqi ATƏT-in fealiyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi Anji Kaspşik, onun səhra köməkçiləri Oqnyen Yoviç və Mixail Olaru aparıblar.

Barbara Bush 93 yaşında vəfat edib

ABŞ-in sabiq prezidenti, ata Corc Bushun həyat yoldaşı Barbara Bush 93 yaşında vəfat edib. AZƏRTACaTASS İnformasiya Agentliyinine istinadla xəbər verir ki, bu barədə Bush ailəsinin rəsmi təmsilçisi Cim Makqrat özünün UTwitterF sehifəsində yazıb. Barbara Bush xroniki obstruktiv aq ciyər xəstəliyindən eziyyət çəkib.

O, 1989-1993-cü illerdə ABŞ-in birinci xanımı olub. Altı övladı olub, lakin qızlarından biri üç yaşında leykemiyadan ölüb. Barbara Bushun 17 nəvəsi, habelə nəticələri qalıb.

TƏRS BAXIŞ

ADP-nin iddiası "REAL"ı bir-birinə qatıb

Ortada saxta sənəd iddiası var

Bir neçə gün öncə, sosial şəbəkə üzərindən təsis qurultayı keçirib partiyaya çevrildiyini elan edən "REAL" hərəkatının bu addimindan sonra dağıdıcı müxalifət düşərgəsində bir sira çaxnaşmalar yaranıb. Əsas narahatlıqlardan biri isə, onsuz da heç bir fealiyyət mexanizmləri olmayan siyasi müxalifət partiyalarının yerlərinin daralmasıdır ki, İlqar Məmmədovun sədri olan "REAL" partiyaya çevrildiyini bəyan etdikdən sonra bu amil özünü daha çox qabartmağa başlayıb. İstər AXCP, istər Müsavat, istərsə də digər partiyalar İ.Məmmədovun sədri olduğu qurumun partiyalar sırasına daxil olmasından elə də razi görünmürlər.

Ortada olan məqamlardan biri də həmin partiyaların "REAL" tərəfindən çıxışda edilmesi tehlükəsidir. Xərici dipkorpuslarla, yaxud Qərb teşkilatları ilə əlaqələr məsələsində "REAL"ın da, partiya olaraq iştirak etməsi, söz yox ki, müxalifət partiyalarında qısqanlıq hissələri yaratmaqdadır. Əbəs deyil ki, bir müddət əvvəl, aksiyalara qoşulmaq kimi təkliflər alan "REAL" hərəkatı həmin təklifləri redd etdikdən sonra, məhz radikal cinahın hücumlarına məruz qaldı. Sosial şəbəkələrdə kəskin fikir ziddiyətləri yaşanmaqla yanaşı, xüsusiilə, "Milli Şura"-AXCP cütülyün müəyyən qrupları hərəkat temsilciliyini "hakimiyyətə işləməkdə" və s. ittihamlarda suçladılar.

İlqar Məmmədov hansı sənədə imza atıb?

Həmin qarşılardan aramış tapar-tapmaz, bu dəfə "REAL" digər siyasi teşkilat - Sərdar Cəlaloğlunun sədri olduğu ADP tərəfindən kəskin ittihamlara məruz qalıb. Məsələ ondadır ki, ADP sədri artıq partiyaya çevrilmiş "REAL" in həbsdə olan sədri İlqar Məmmədovla bağlı sensasion iddia ilə çıxış edib. S.Cəlaloğlu bildirib ki, İ.Məmmədov zamanında Azərbaycan dövlətinin maraqlarına zidd olan xəyanətkar bir sənədə imza atıb. Belə ki, demokratların sədrinin iddiasına görə, İ.Məmmədov Avropa Şurasına üzv olmaq üçün Dağlıq Qarabağla bağlı heç vaxt məsələ qaldırılmayaçağını göstərən sənədə imza atıb. Ancaq maraqlısı budur ki, ortaya müəyyən faktlar çıxdığı zaman qarşı tərəflər bir-birlərini, yuxarıda da qeyd edildiyi kimi, hakimiyyətə iş birliyində günahlandırırlar. Halbuki inkaredici faktlar və dəlillər, ümumiyyətlə göstərilir.

Müxalifətin siyasi gündəmdə qalmaq üçün göstərdikləri çabalar "bəhrəsini verib"

Görünür, bu səbəbdən, ADP sədri S.Cəlaloğlunun sözügedən iddiasının ardına, "REAL" in sədr müavini Azər Qasımlı eyni motivdən çıxış edib və qarşı tərəfi "məntiqsiz" adlandırıb, həmçinin, bildirib ki, həmin sənəd əldə ola bilər, ancaq onun saxta olub-omaması da yoxlanılmalıdır.

Beləliklə, müxalifətin siyasi gündəmdə qalmaq üçün göstərdikləri çabalar "bəhrəsini verib". Daha doğrusu, ADP sədri "REAL" hərəkatını bəlli məsələdə ittiham etməklə, "bir gülə ilə iki dovşan vurmağa" əlaşılıb. Birincisi gündəmdə qalmaq, ikincisi isə müxalifət partiyaları sırasına daxil olan "REAL" hərəkatını partiyalar sırasından çıxış etmək üçün. Hər haldə, ortada olan ittiham da kifayət qədər maraqlı doğurur...

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Qərbədə seçki hüququ tarixindən

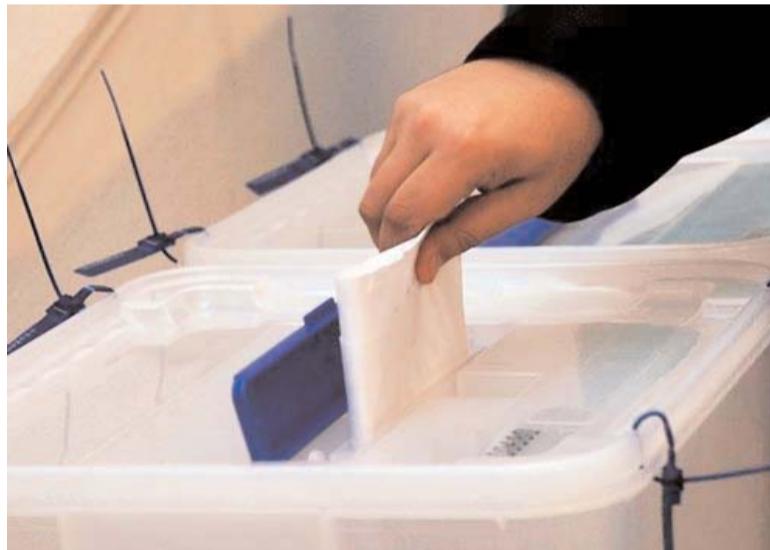
İngiltərədə 1640-ci ildə bərqərar olan və lord-protektor Oliver Kromvelin başçılıq etdiyi respublika uzun müddət qala bilmir. Kromvelin hərbi diktaturası mahiyətcə kral hakimiyyətindən az fərqlənirdi. Kromvel doqquz illik hakimiyyəti dövründə üç dəfə parlamenti qovmuş və son olaraq bütün hakimiyyəti öz əlinə almışdı. 1658-ci ildə Kromvel öldükdən sonra hakimiyyət onun oğluna keçib, lakin o, bu cür qarşıq vaxtda dövləti idarə edə bilmir.

Iki ildən sonra parlament edam edilmiş kral I Karlın oğlunu taxt-tacaya dəvət etmək qərarına gelir. Xalq kralı sevincə qarşılıyır. Kral zəbt edilmiş torpaqları öz əvvəlki sahiblərinə qaytarmağı emr edir, vahid anqlikan kilsəsini bərpa ve protestant sektalarını qadağan edir. Lakin inqilab ölkəni dəyişmişdi və onu köhnə qaydalarla idarə etmək mümkün deyildi. Parlament kralın onu buraxmasına imkan verməmək məqsədilə kralın xərcləri üçün hər il parlament tərəfindən pul vəsaitinin müəyyən olunması haqqında qərar qəbul edir, kral nazirlərinin fəaliyyətinə nəzarət etmək hüquq müəyyənləşdirir və kralın hər hansı fərman verməməsinə nəzarət edir, belə ki, ölkədə qanunları yalnız parlament qəbul etməli idi. Parlamentde "torilər" (kralın tərəfdarları) və "viqlər" in (parlamentin üstünlüyü müdafia edənlər) partiyaları yaranır. Onların arasında mübarizə 1679-cu ildə kəskinləşir, bu vaxt "viqlər" kraldan tələb etdilər ki, öz kiçik qardaşını katolik olduğuna görə varislik hüququndan məhrum ətsin. II Karl bu tələbi yerine yetirməkdən imtina edir və parlamenti buraxır. Bundan sonra parlament dörd il çağırılır. Üşyan etmir "viqlər" darmadağın edilir, onların liderləri edam olunur, yaxud mühacirət etməli olur.

1685-ci ildə II Karl ölürlər və onun oğlu II Yakov taxta çıxır. O, katolikliyə böyük rəğbat bəsləyirdi və Fransa kralı XIV Lüdovikin təsiri altında idi. II Yakov parlamentlə hesablaşmadan ölkəni idarə edirdi. Bu, üsyana səbəb olur, lakin üsyana kral tərəfindən amansızlıqla yatırılır, 200-dən çox adam edam olunur. İngilterə və Uels birləşir və vahid parlament formalasır, bundan sonra krallıq Böyük Britaniya adlanır. Bu qələbədən məsələn kral parlament və əhalinin əhval-ruhiyyəsi ilə hesablaşmamaqda davam edir və "Dini döyümlülük haqqında" bəyannamə verir. Bu bəyannamə əhali tərəfindən İngiltərədə en çok nifret edilən katolikliyin bərpa olunması istiqamətində ilk addım kimi qəbul olunur. "Torilər" və "viqlər" birləşir və II Yakovu qovaraq onun qızı Mariyani əri, holland mənşəli Oranlı Vilhelmlə birləkde taxt-tacaya dəvət etmek qərarına gəlirlər. 1688-ci ildə Vilhelm İngiltəre sahilərinə çıxır, II Yakov isə öz vətəninə tərk etməli olur. Parlament III Vilhelmi taxta çıxarı və 1689-cu ildə Magna Carta ruhunda tərtib edilmiş "Hüquqlar haqqında Qanun" (Bill of Rights) ona təqdim edir. Bu sənəd parlamentin kral hakimiyyəti üzərində üstünlüyünü təsdiqleyir, beləliklə də, ölkədə konstitusiyalı monarxiyanı bərqərar edir. Bundan

sonra parlament qanunlar verməklə ölkəni idarə edir, kral isə "padşahlıq" edir, lakin idarə etmir. Bu hadisələr "Şanlı inqilab" adını alır və parlamentlə mütləqiyət arasında təxminən yüzillik müharibəyə son qoyur. 1707-ci ildə, kralıça Annanın hakimiyyəti dövründə Şotlandiya,

nail olurlar, yuxarıdan almırlar). Təqribən sekəkiz əsr ərzində zədəganlar, varlı tacir və sənayeçilər, muzdu lu fəhlə və qulluqçular, etnik və dini azlıqlar, qadınlar addim-addim öz hüquq və azadlıqlarını genişləndirirdilər. Belə bir cəmiyyətə hər hansı bir qrupun və ya ayrı-

1685-ci ildə II Karl ölürlər və onun oğlu II Yakov taxta çıxır. O, katolikliyə böyük rəğbat bəsləyirdi və Fransa kralı XIV Lüdovikin təsiri altında idi. II Yakov parlamentlə hesablaşmadan ölkəni idarə edirdi. Bu, üsyana səbəb olur, lakin üsyana kral tərəfindən amansızlıqla yatırılır, 200-dən çox adam edam olunur

İngilterə və Uels birləşir və vahid parlament formalasır, bundan sonra krallıq Böyük Britaniya adlanır.

"Şanlı inqilab" dan sonra da parlament ölkənin bütün əhalisini təmamil etmirdi. Böyük Britaniyanı (təminatlı insan haqları baxımından) hələ nə demokratik, nə də azad ölkə adlandırmaq olardı.

Əhalinin yoxsul təbəqələri, eləcə də, bəzi etnik azlıqlar və qadınlar səsvermə hüququndan və digər mühüm hüquqlardan məhrum idi. Maraqlıdır ki, məşhur iqtisadçı Adam Smit (1723-1790) Edinburg Universitetinin professoru olsa da, səsvermə hüququna malik deyildi.

1876-ci ildə həyata keçirilmiş böyük seçki isləhatı nəticəsində səsvermə hüququ olan şəxslərin sayı iki milyon nəfərədək artır. Böyük Britaniyada (ABŞ-da olduğu kimi) ümumi seçki hüququ uzun mübarizədən sonra yalnız bizim yüzilliyin 20-ci illərində tətbiq olunur. Böyük Britaniya qadınları seçki hüququna sonuncu olaraq nail olurlar (məhz

ca fərdin tarixinə və həyat tərzinə çəvrilmiş haqlarını mehdudlaşdırmağa cəhd göstərmək belə mümkün deyil).

Bizim üçün konstitusiyamıza yazılmış hüquqlar uğrunda mübarizə yenice başlayır və bu mübarizə ne asan, ne də qisamüddətli olacaq və qoy şəxsi və siyasi azadlıqlar uğrunda Böyük Britaniya mübarizələrinin inadkarlığı bizim üçün ilhamrici örnek olsun.

Parlamentin razılığı olmadan kral hakimiyyətinin qanunları və ya onların keçirilməsini dayandırmaq hüququnu mənimsəməsi qanunsuzdur.

Bununla, yuxarıda adı çəkilən dini və dünyəvi lordlar, eləcə də, üçüncü zümrə nümayəndələri onların mövqeyini təsdiq edən məktublara və seçkilərin onlara verdiyi hüquqa uyğun olaraq burada millətin tam və azad nümayəndəliyində toplaşış yuxarıda göstərilən məqsədlərə çatmaq üçün xeyirxah niyyətləri tam ciddiliyələ nəzərə alaraq,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

11. Andilər lazımı qaydada tərtib olunub seçilməlidir və böyük xəyanət haqqında məsələye baxılsısa, onlar emlak ziyyələri olmalıdır.

12. Məhkəmənin hökmü yoxdur, cərimələr qanunsuzdur.

13. Parlament bütün şikayətləri təmin etmək, qanunları qorumaq, məhkəmələndirmək və onlara dəyişikliklər etmək üçün tez-tez toplanmalıdır.

Və onlar tətənəli surətdə bildirir, tələb və təkid edirlər ki, yuxarıda sadalanınanlar hamıya və hər kəsə onların alınmaz hüquq və azadlıqları kimi şamil edilir; bu müddələrdən hər hansı birində insanlara ziyan gətirən çıxışlar, məhkəmə qərarları, hərəkət və əməllər neticə kimi göstərilə və ya nümunə hesab oluna bilmez.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Onun komandasının böyük səyələri nəticəsində, bu gün Azərbaycanda ümumi siyasi, iqtisadi və sosial inkışafı təmin edən sabitlik yaranıb.

Buna görə gələcək inkışafı yalnız və yalnız siyasi kursun varisliyi təmin edə bilər. Siyasi kursun varisliyi isə bu gün düzgün anlanmalı və başa düşülməlidir. Çünkü kurs varisliyi hakimiyyət varisliyi kimi yox, aparılan siyasi və iqtisadi islahatlarla varislik kimi qiymətləndirilməlidir. Bu, həm milli birliyin, vətəndaş konsensusunun yaradılmasına, həm də ölkənin inkışafına xidmət edən amildir.

**Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**

İmtahanдан əvvəl fikir qarışığı olduğu halda nə etməli?

İmtahandan əvvəl qayğı və ya həyecanın olması normal hadır. Bu, abituriyentin imtahanına daha məsuliyyətli hazırlanmasına kömək edir. Lakin həddindən artıq qayğı imtahan zamanı bir sira narahatlılığı səbəb ola bilər ki, bu da qorxu yaradır. Belə olduqda avtomatik düşüncə pozuntuları meydana çıxır.

Bunu AZERTAC-a məxsusi müsahibəsində həkim-psixiatr Bəxtiyar Mustafayev deyib. Həkim bildirib: "Men bacarıqlısam", "Yaxşı nəticə göstəre bilməyəcəm", "Pis nəticə göstərsəm hər kəs məndən üz döndərəcək", "Valideynlərimin üzüne necə baxacam?", "İmtahanan kəsilsəm menim geleceyim olmayacaq", "Mənim həyatım bu imtahanan asılıdır" kimi bir sırada bənzər fikirlər abituriyentlərdə imtahan həyecanına və bunun əsasında qorxuya səbəb olur. Bunun nəticəsində imtahan zamanı abituriyentlərdə əllərde titrəmələr, tərləmə, taxikardiya, özünə nezareti itirmə, diqqəti toplaya bilməmə, döş qəfəsində və ya digər sıxılmalar, baş gicclənməsi, qusma kimi əlamətlər müşahidə olunur. Bu da abituriyentin imtahan nəticələrinə mənfi təsir göstərir. İmtahan həyecanının yaranmasında valideynlərin də müəyyən rolu olur. Daha çox təzyiq altında yetişdirilən, həmyaşlıları ilə müqayisə olunan, "Bizim gələcəyimiz səndən asılıdır", "Sən imtahanan kəsilsən biz qohumların, tanışların üzüne necə baxarıq", "Sən mütləq yüksək bal toplamalısın", "Mütləq bu universitetə qəbul olmalıdır" kimi ifadələrə təzyiq altında saxlanılan abituriyentlərdə imtahan həyecanı da-ha yüksək olur.

Ümumiyyətən abituriyentlər imtahanan əvvəl normal yata-malı, istirahət etməlidirlər. Bu, imtahan zamanı daha diqqətli olmağa kömək edir. Həddindən artıq həyecan olduqda isə tə-neffüs hərəkətləri etməklə bunu tənzimləmək mümkündür. Bunu-n üçün nəfəsi yavaş-yavaş burundan alınıb, azca saxlanılıb və sakit şəkildə ağızdan verilməlidir. Qeyd etdiyim kimi imtahanan əvvəl fikir qarışığı olduqda onları alternativ düşüncələrlə əvəz etmek olar. Misal üçün "Men imtahanan kəsilecəm" əvəzinə, "Men əvvəlki imtahanlarda yaxşı nəticə göstərməsəm və bu imtahanaya yaxşı hazırlaşmışsam" kimi fikirlərə həyecanı azaltmaq mümkündür. Lakin imtahanlarında həddindən artıq həyecan səbəbələr yaxşı nəticə göstəre bilməyənlərin psixoterapevtə və ya psixiatra müraciət etmələri məsləhət görülür.

Psixi xəstəliklərdən qoruyan məhsullar

Yeni Zelandyada Otaqo Universitetinin mütəxəssisləri meyvə və tərəvəzlerin psixi sağamlılıq üçün ən faydalı məhsullar olduğunu söyləyiblər. Rusiya KIV-ləri xəbər verir ki, bu sahədə araştırma aparan Tamlın Konnerin verdiyi məlumatata görə, təzə meyvə və tərəvəzlerin istifadəsi termiki emala və ya konservasiyaya məruz qalanlarla müqayisədə psixi sağlamlığın yaxşılaşmasına daha faydalı təsir göstərir. Bunun qida maddələrinin emalının onun tərkibində olan vitaminları parçalanması ilə əlaqədar olduğu güman edilir.

Konnerin dediyinə görə, tədqiqatçılar Yeni Zelandyada və Birləşdirilmiş Ştatlardan yaşlı 18-dən yuxarı 400 könüllü üzərinde təcrübə aparıblar. Alımlar təzə və emal edilmiş meyvə və tərəvəzlerin istifadə edilməsini, təcrübədə iştirak edənlərin həyat tərzi, psixi sağlamlığı vəziyyəti, yuxu rejimini və digər amilləri nəzərə alaraq dəyərləndiririblər. Mütəxəssislər psixika üçün ən faydalı on məhsul müəyyənleşdiriblər. Həmin məhsullar sırasına kök, xiyar, alma, banan, ispanaq, kivi, həmçinin sitrus məyvələri və təzə giləmeyvələr daxil edilib.

Elan

Əmlak məsələləri dövlət komitəsi yanında Daşınmaz Əmlakın Dövlət xidməti tərəfindən Əliyeva Ofelya Həsən qızına verilmiş çıxarış (№0336901) iddiyi üçün etibarsız sayılır.
* * *

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Riyaziyyat və informatika müəllimliyi ixtisası üzrə IV kurs tələbəsi Qasımovə Nərgiz Fuad qızının adına verilmiş tələbə biletini iddiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:
Bəhruz Quliyev
Baş redaktorun müavinləri:
Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.
Səhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzəRTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500

Ses

Son sahifə

19 aprel

"Manchester Siti" - "Barselona" oyununu azərbaycanlı hakim idarə edəcək

Azərbaycanlı FIFA referisi UEFA tərefindən yeni təyinat alıb. Belə ki, həmyerlimiz Əliyar Ağayev UEFA Gənclər Liqasının yarımfinal mərhəlesi çərçivəsində keçiriləcək "Manchester Siti" (İngiltərə) - "Barselona" (İspaniya) oyununu idarə edəcək. Onun köməkçiləri Zeynal Zeynalov və Akif Əmirli olacaq. Dördüncü hakim funksiyasını Sandro Şarer (İsviçrə) yerinə yetirəcək. Qeyd edək ki, "Manchester Siti" - "Barselona" oyunu aprelin 20-də Nyon şəhərindəki Kolovra stadionunda keçiriləcək.

FIDE prezidenti Şəmkirə gəlir

Aprelin 18-də məşhur şahmatçı Vüqar Həşimovun xatirəsinə həsr olunan "ŞəmkirChess-2018" superturnirinin açılış mərasimi keçiriləcək. AZERTAC xəbər verir ki, Beynəlxalq Şahmat Federasiyasının (FIDE) prezidenti Kirsan İlyumjinov tədbirdə iştirak etmək üçün Şəmkirə gələcək. Qeyd edək ki, superturnirin tentənli açılış mərasimi Şəmkirədə Heydər Əliyev Mərkəzində olacaq. Tədbir saat 18:30-da başlayacaq.

"Roma" 19 yaşlı futbolçu ilə müqavilə müddətini uzadıb

İtalyanın "Roma" klubu futbolçusu Luka Pellegrini ilə müqavilənin müddətini uzadıb. Klubun saytında yer alan məlumatata görə, 19 yaşlı müdafiəçi ilə sözleşmənin müddəti 2022-ci ilin iyununa qədərdir. "Roma"nın 19 yaşadək futbolçular dan ibarət komandasında çıxış edən oyunçu bu mövsümən əsas komandaya qoşulub. Lakin o, hələ ki, debut etməyib.

Paralimpiyaçı cüdoçularımız Antalyada dünya kuboku yarışlarında iştirak edəcəklər

Aprelin 19-dan 25-dək Antalyada paralimpiyaçı cüdoçular arasında IBSA dünya kuboku yarışları keçiriləcək. AZERTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Cüdo Federasiyası və "Neftçi" idman klubunun dəstəyi ilə Azərbaycan Respublikası Milli Paralimpiya Komitəsinin cüdo üzrə millisi yarışda iştirak edəcək. Millizim aprelin 18-də dünya kuboku yarışlarında iştirak etmək üçün Antalyaya yola düşüb.

"Beşiktaş" "Şaxtyor"un futbolcusunu transfer edəcək

"Beşiktaş"ın yay fasıləsində heyətinə qatacağı ilk futbolçu məlum olub. Qol.az-in "Fanatik"ə istinadən yaydığı xəbərə görə, İstanbul klubu "Şaxtyor"un yarımmüdafiəcisi Bernardla razılıq əldə edib. Braziliyalı yarımmüdafiəçi ilə 4 illik müqavilə imzalanacağı bildirilir. Qeyd edək ki, 25 yaşlı futbolçu bu mövsüm Donetsk klubunun heyətində ümumilikdə 29 oyun keçirib və 10 qol vurub.

"Hazırda "Real" a qalib gələ biləcək yeganə komanda "Bavariya"dır"

"Bavariya"nın idarə heyətinin sədri Karl-Haynts Rummenigge açıqlama verib. Qol.az-in Almaniya mətbuatına istinadən yaydığı xəbərə görə, o, Çempionlar Liqasının yarımfinal mərhəlesindəki rəqibləri "Real"ı məğlub edə biləcək komanda olduğunu deyib: "Əgər hazırda "Real"ı qalib gələ biləcək bir komanda varsa, bu "Bavariya"dır. Biz uğurlu oyunlar seriyamızı davam etdirməliyik. "Bayer"lə matçdan razı qaldım. Bütün futbolçular yüksək səviyyəli oyun sərgilədilər".